

Een leven van toewijding

Door Paul Tjon Kiem Sang

Afscheid

Zondag 21 januari 2018 wordt een volgende memorabele dag voor de geschiedenis van onze kerk in Suriname. Op die dag zullen de Zusters Franciscanessen van Mariadal – oftewel de Zusters van Roosendaal – afscheid nemen van ons land. Hun missie, die 161 jaren geleden begon, wordt hiermee definitief afgesloten. De laatste zuster van Roosendaal die nog in ons midden was, zuster Egno Monk, zal – vooral vanwege haar gezondheid – voorgoed Suriname verlaten. Een moment van verdriet, zoals door elk afscheid wordt opgewekt, maar veel meer een moment van dankbaarheid.

Onderwijs

De Zusters van Roosendaal hebben zich in ons land vooral verdienstelijk gemaakt door hun inzet voor het onderwijs. Een groot aantal van onze rk-scholen staat er heden ten dage dankzij de inzet en opoffering van de talloze zusters, die naar ons land zijn gekomen en zich daarvoor hebben ingezet. Maar belangrijker dan de scholen zelf zijn de ontelbare Surinamers, die hierdoor onderwijs hebben genoten en voor het leven zijn gevormd. Waar zouden wij heden zijn als deze zusters er niet waren geweest?

We kunnen met recht zeggen dat meer dan welke groep of organisatie dan ook, deze zusters, en met hun de andere religieuzen, hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van onze republiek. Immers: de ontwikkeling van elke natie staat of valt met het onderwijs. Een volk dat geen onderwijs krijgt kan zich niet adequaat ontwikkelen, en zal derhalve altijd afhankelijk blijven van anderen die het voor het zeggen hebben. Dat is nou eenmaal hoe het (helaas) in de wereld werkt: de sterkste zal overwinnen, en onderwijs maakt een mens sterk. Politieke machthebbers – die vaak slechts om eigen belangen hebben gestreden – zijn vereeuwigd met standbeelden her en der in de hoofdstad. De zusters, die in stilte en met veel opoffering zich hebben ingezet voor onderwijs, vooral aan de armsten, hebben zich vereeuwigd in de totstandkoming van de natie. Daarvoor is er geen standbeeld nodig.

Gemeenschappen binnenland

Zuster Egno Monk, die ook afscheid neemt van Suriname, heeft zich in de laatste dertig tot veertig jaren van haar leven in Suriname, vooral ingezet voor de vorming van de gemeenschappen in het binnenland, door de training en begeleiding van de catechisten, samen met pater Toon. Jaar in, jaar uit, heeft zij zich koste noch moeite gespaard om iedere keer weer de vaak vermoeiende en lange reizen naar het binnenland af te leggen, om haar taak te volbrengen.

Nalatenschap koesteren

Een woord van dank aan de Zusters van Roosendaal en aan zuster Egno is op zijn plaats,

De eerste Zusters van Roosendaal, op het terrein achter het klooster aan de Henck-Arronstraat, waar thans o.a. de Kanselarij van het Bisdom is gevestigd.

maar dekt volstrekt niet hele lading. De beste manier waarop wij die dankbaarheid kunnen uiten is door hun nalatenschap te koesteren. De nalatenschap van de vele scholen die door deze zusters zijn opgezet, maar bovenal de nalatenschap van inzet voor de medemens, vooral zij die minder

kansen hebben, en dan zonder persoonlijk belang of gewin. Dankjewel zusters, wij zijn vereerd dat wij de erfgenamen mogen zijn van uw toewijding aan ons land!

Opkomen voor Gods schepping

Door Paul Tjon Kiem Sang

Puerto Maldonado, Peru

Afgelopen dinsdag, 16 januari, vertrok mgr Choennie vroeg in de morgen met de SLM naar Georgetown. Daar zou hij zich voegen bij de lokale bisschop, mgr Alleyne, om samen de reis voort te zetten, waarna zij na enkele overstappen de volgende middag, woensdag 17 januari, zouden arriveren op hun eindbestemming: de stad Puerto Maldonado in Peru. Een dag voor zijn vertrek, op maandag 15 januari, vertrok een toestel van Alitalia vanuit Rome met dezelfde bestemming: Peru. Aan boord is paus Franciscus, die een apostolische bezoek brengt aan Peru en Chili.

Ernstig zorgen

Het bisschoppelijk netwerk van het Amazonegebied (REPAM), heeft dit pausbezoek aangegrepen om alle bisschoppen, wiens bisdommen deel uitmaken van het Amazone regenwoud, uit te nodigen naar Puerto Maldonado. Daar zullen zij twee dagen met elkaar doorbrengen en natuurlijk ook een ontmoeting hebben met de paus. De bisschoppelijke ontmoetingen in Peru kunnen gezien worden als voorbereidende besprekingen voor de grote bisschoppensynode van volgend jaar in Rome, die zal gaan over de Amazone.

Dat paus Franciscus een synode zou wijden aan dit zo immens belangrijke regenwoud, was bijna voorspelbaar. In zijn encycliek Laudato si besteedt hij veel aandacht aan dit kostbaar gedeelte van de wereld. Paus Franciscus maakt zich – terecht – ernstig zorgen over de toekomst van het

Amazonegebied. De gezonde voortzetting van de mensheid zal ernstig beïnvloed worden door het behoud of de vernietiging van het Amazone regenwoud, dat zo vaak wordt omschreven als ‘de longen der aarde.’

Amazone regenwoud

Maar nog voordat het zo ver komt is het noodzakelijk dat nu reeds serieus wordt gekeken naar de bedreigingen waarmee het Amazonewoud geconfronteerd wordt: het bos, de wonderbaarlijke biodiversiteit, en bovenal de vele Inheemse volken, die vanaf het begin van hun bestaan in harmonie met deze natuurlijke rijkdom hebben geleefd. Paus Franciscus is zich daarbij terdege van bewust, dat de wereld het lot van het Amazonegebied niet langer kan overlaten aan politici en allerlei milieuwetenschappers en ecologische bewegingen. De kerk moet nu haar gewicht in de balans werpen om dit deel van Gods schepping te beschermen. Het is uiterst belangrijk dat een gezaghebbend instituut als de kerk zich hiermee gaat bemoeien, want er moet een stem zijn – zonder verborgen agenda of eigen belangen – die opkomt voor de hulpeloze stemlozen: het Amazone regenwoud en alles wat zich erin bevindt.

Input

Ter voorbereiding op deze conferentie is aan alle deelnemende bisschoppen gevraagd om vooraf een input op te sturen, waarin zij aangeven wat in hun eigen bisdommen de grote uitdagingen zijn als het gaat om de bescherming van het regenwoud en de inheemse volken.

Wordt Vervolgd op Pagina A3

van de Kanselarij

Meeting diocesane priesters

De diocesane priesters van ons Bisdom zijn uitgenodigd voor een bijeenkomst van alle diocesane priesters van de provincie Port of Spain. Tot deze provincie behoren behalve ons Bisdom, ook de bisdommen Cayenne, Georgetown, Port of Spain, Willemstad en Bridgetown. Deze jaarlijkse bijeenkomst van diocesane priesters wordt gehouden in het seminarie te Mt. St. Benedict.

School of Music and Liturgy

De Dienst voor Geloof, Cultuur & Communicatie (DGCC) is afgelopen weekend van start gegaan met de School of Music and Liturgy (SMAL), een speciaal muziektrainingsprogramma voor hen die hun muzikale talenten (willen) inzetten voor de liturgie. De start van de SMAL is gekoppeld aan het bezoek van de Benedictijnse monnik, Paschal

Jordan OSB, die enkele workshops verzorgt over Caribische liturgiemuziek. Over de cursussen en workshops voor de rest van het jaar zal DGCC alsnog bekendheid aan geven.

Veertigdagentijd

Dit jaar start de veertigdagentijd op 14 februari, Aswoensdag. Reeds zijn er enkele bezinningsactiviteiten gepland voor alle gelovigen, die voor zichzelf deze periode diepgang willen geven. Vanuit DGCC worden er wederom eendaagse retraites aangeboden (zie advertentie op pag. 2). Tevens vragen wij gelijk de aandacht voor de jaarlijkse '24 uren voor de Heer', die dit jaar gehouden wordt op 9 en 10 maart.

Bisschop in Peru

Zoals vorige week vermeld, is de bisschop van 16 tot 21 januari afwezig, i.v.m. een bijzondere conferentie in de stad Puerto Maldonado te Peru. Deze conferentie wordt georganiseerd door REPAM (het Pan-Amazonisch netwerk van bisschoppen) en alle bisschoppen, wiens bisdommen deel uitmaken van het Amazonegebied, zijn hiervoor uitgenodigd.

WEEK VAN GEBED VOOR DE EENHEID 21 t/m 26 januari 2018

Kerkdiensten met
dezelfde onderwerpen
Telkens om 18.30u

Thema: "Recht door zee" (Exodus 15,1-21)

Zondag 21 januari – Opening Week v.d. Eenheid (alle kerken)

Dagthema: "Heb de vreemdeling lief"
Schriftlezingen: Leviticus 19,33-34 en Matteüs 25,31-46
Aangepaste ochtenddiensten in alle kerken

Maandag 22 januari - Clusters: Zuid en Midden

Dagthema: "Als een geliefd mens"
Schriftlezingen: Genesis 1,26-28 en Filemon

Dinsdag 23 januari - Clusters: Noord en Frimangron/Abrabroki

Dagthema: "Eer God met het lichaam"
Schriftlezingen: Exodus 3,4-10 en 1 Kor. 6,9-20
Kerk: Combekerk
Liturg: Ds. Ingrid Northan-Uden
Predicator: Pater Jan Verboogen

Woensdag 24 januari - Clusters: Wanica en Zorg en Hoop

Dagthema: "Hoop en herstel"
Schriftlezingen: Jesaja 9,2-7a en Johannes 14,25-27
Kerken: Marowijne/Florakerk
Liturg: Ds. Guno Zinhagel
Predicator: Zr. Naomi Claver

Donderdag 25 januari - Cluster: West

Dagthema: "De armen roepen"
Schriftlezingen: Psalm 145,9-20 en Lucas 18,35-43
Kerk: Gemeenschap van Hoop
Liturg: Ds. Danielle Dokman
Predicator: Ds. Rudi Castillion

Vrijdag 20 januari – Afsluiting van de Week van de Eenheid - Cluster: Centrum

Dagthema: "De verstrooiden verzameld"
Schriftlezingen: Psalm 106,1-14.43-48 en Johannes 17,1-12
Kerk: Grote Stadskerk
Liturgen: ds. Breeveld en ds. Tjon A Sam

COLLECTEN ZIJN BESTEMD VOOR HET WERK VAN HET CCK

UITNODIGING

Na 161 jaar werken in Suriname nemen de Zusters Franciscanessen van Roosendaal / Mariadal afscheid van ons. Ook nemen wij afscheid van onze zeer gewaardeerde Zuster Egno Monk die om gezondheidsredenen nu in Nederland woont.

Ter gelegenheid hiervan nodigen wij u uit voor een plechtige eucharistieviering, met aansluitend daarop een receptie.

Uw aanwezigheid wordt bijzonder op prijs gesteld.

Datum en tijd: Zondag 21 januari 2018 om 10.00 uur
Plaats: Kathedrale Basiliek St. Petrus & Paulus
Receptie: Onder de Kapel a/d Mgr. Wulfinghstraat

De Feestcommissie
Cadeautip: enveloppe

Auto Airco Bedrijf R.G.Oldenstam

Het beste adres voor al uw auto airco onderdelen, auto airco reparaties en installatie van complete units.
Langer dan 25 jaar een begrip in onze samenleving

Robert G. Oldenstam

Adres : Ramalaan #5
P.O.Box: 2197
Tel : (597)491026
Cell : (597)8614222
Fax : (597)432845
E-mail : autoair@sr.net

Uitnodiging "Praise & Worship Avond"

Thema: "PRISIRI NA INI MASRA"

Datum: Vrijdag 9 februari 2018

Tijd: 19.00 – 22.00 uur

Plaats: Dienstencentrum Katholieke
Charismatische Vernieuwing

Adres: Awaradam nr. 15, zijstr. Hernhutterstr.

Katholieke Charismatische
Vernieuwing Suriname

OMHOOG

Opgericht 01 januari 1956

Uitgever: RK Bisdom Paramaribo
Dienst voor Geloof, Cultuur & Communicatie

Redactie: Paul Tjon Kiem Sang
Secretariaat/Advertenties: Dienst GCC
Prinsessestraat 46; tel.: 476888; fax: 425687
E-mail: omhoog@bisdomparamaribo.org
Giro: 10.35.169 - De Surinaamse Bank NV
Druk: Drukkerij H. van den Boomen

Jaarabonnement Suriname: SRD 100.00
Jaarabonnement Nederland: EUR100
over te maken storten op NL35FVLB0637318390
t.n.v. 'Kerk. Inst. Redemptoristen' o.v.v. "Abonnement OMHOOG"

geloof & leven

Herdenking 131e sterfdag Z. Petrus Donders

Door Stichting Devotie Petrus Donders

Bedevaart

Een van de bijzondere bedevaarten naar Batavia die wij jaarlijks organiseren is die rond of op de sterfdag van Zalige Petrus Donders, de 14e januari. De overige twee zijn rond of op de dag van zijn zaligverklaring, 23 mei, en die rond of op zijn geboortedag 27 oktober. Zoals bekend, vinden onze normale bedevaarten plaats op de laatste zaterdag van de maand. Verder worden speciale bedevaarten gehouden op verzoek van organisaties en/of groepen van personen. Dit jaar zijn 2 bedevaarten gehouden met ongeveer in totaal 100 pelgrims rond de 131e sterfdag van Z. Petrus Donders. Op zaterdag 13 januari, aan de vooravond van zijn sterfdag, is een groep van bijkans 60 bedevaartgangers op bedevaart geweest onder leiding van de paters Gilson en Croon, paters Redemptoristen. Op Batavia zijn overdenkingen/bezinningen gehouden. Dit als onderdeel van het triduum (een driedaagse periode van gebed en bezinning) dat door de voornoemde congregatie werd georganiseerd en dat op zondagavond, 14 januari, werd afgesloten met een plechtige H. Eucharistieviering in de Kathedrale Basiliek.

Divers gezelschap

Op zondagmorgen 14 januari vertrokken, na het bidden van het reisgebed, vanuit het achterplein van de Kanselarij om en bij 40 bedevaartgangers om 07.15u in 2 bussen. Pater Martin Noordermeer, onze bedevaartpater, was er ook bij. Het was een divers gezelschap: een ambassadeur en echtgenote,

2 religieuze zusters, een priester-student, een gelovige oma van boven de 85 jaar met haar rollator, 3 jonge tienermeisjes, een gelovige uit Cayenne, en anderen. Zoals gebruikelijk werden tijdens de busrit verschillende liederen gezongen en ook werd de rozenkrans gebeden tot de aankomst bij de oude veerbrug bij Coppenamepunt. Het is een heel mooi panorama wanneer het grote witte kruis (7 meter hoog) op de oever van Batavia opdoemt, terwijl de boot met pelgrims langzaam de aanmeersteiger nadert. De fotografen waren druk bezig: vanuit verschillende standen en hoeken werd gefotografeerd.

Kruisweg

De kruisweg werd gehouden met deelname van een ieder, ook degenen die niet zo goed ter been waren. Bij elke statie een korte overdenking en ook nadere uitleg door pater Noordermeer. Het zijn 14 'gebatavianiseerde' staties zoals pater die noemt. Het zijn bijzondere staties met traditionele afbeeldingen die zijn omgeven door situaties

die het (nood-)lot en de ellende van de melaatse medemensen op Batavia uitbeelden ten tijde van de aanwezigheid van Zalige Petrus Donders. De pelgrims raakten onder de indruk hiervan. De staties zijn gemaakt door de Surinaamse kunstenaar Leo Wong Loi Sing. Aansluitend op de 13e statie werden in de Eucharistieviering de lezingen genomen van Samuël 3, 3b-10.19 – zijn roeping -, Exodus 3, 1-22 – het brandende braambos en de heilige grond - en van het Evangelie van Mattheüs 25, 31-46, in het bijzonder de vers 'Voorwaar Ik zeg u: al wat gij voor een van deze minsten hebt gedaan, hebt gij voor Mij gedaan'. Deze schriftlezingen zijn heel toepasselijk op de roeping, het leven en de werken van Zalige Petrus Donders. Deze lezingen en de overdenking door pater Noordermeer spraken de aanwezigen ook erg aan.

Gesterkt

Intens hebben wij het grote aantal voorbeden gebeden: voor de genezing van de zieken en van de ernstige zieken – waar ze zich ook mogen bevinden -, voor het welzijn van de aanwezigen en voor allen, ook voor alle werkers in Gods wijngaard in Suriname. Op het eind van de Misviering hebben wij bijkans 5 minuten in absolute stilte gezeten. Na al het gezamenlijke bidden en alle samenzang had eenieder de gelegenheid in deze omgeving en op dat tijdstip het eigene te overwegen en zo mogelijk Zijn stem/Zijn roeping te horen. Hierna vond de afsluiting plaats bij statie 14, de plaats waar Z. Petrus Donders werd begraven. Rond 14.30u waren wij gereed om in de boot te stappen, maar plotseling regende het heel hard, g waardoor wij niet konden vertrekken. Maar precies om 15u is de regen plots opgehouden. Dit is het tijdstip waarop Zalige Petrus Donders is overleden, 131 jaar geleden, op deze plek. Treffender kon het niet wezen, wij mochten op 14 januari 2018 niet vóór 15 uur Batavia verlaten. De kerkklok hebben we toen geluid en we hebben ook een kaarsje gebrand. Rond 18 uur waren we veilig en goed terug op de plaats van vertrek; allen keerden zeer voldaan en gesterkt huiswaarts. Dank aan alle deelnemers voor hun participatie; ook dank aan al onze medewerkers voor hun bijdrage vóór, tijdens en na deze 2 bijzondere bedevaarten.

Opkomen voor Gods schepping

vervolgd van pagina A1

Het lijstje met uitdagingen die de bisschop heeft opgestuurd is ons nagenoeg bekend. Niet alleen heeft hij ze bij verschillende gelegenheden aangehaald, reeds decennialang wordt er in ons land door verschillende personen, groepen en instanties gewezen op de vernietigende wijze waarop wij met onze natuur omgaan. Daarnaast blijft de daadwerkelijke erkenning van de grondenrechten van de inheemsen een litanie zonder einde.

Ver-van-mijn-bed

Dat weten we allemaal. Met ons verstand. Dringt het echter ook door tot ons hart? De gemiddelde Surinaamse burger – vooral in Paramaribo – schijnt zich daar niet echt mee bezig te houden. Doorgaans maken wij ons slechts zorgen om het (eigen) economisch overleven of overwinnen. De gestadige vernietiging van onze natuur blijft een ver-van-mijn-bed-show. Dat geldt eveneens voor de bezorgdheid om het welzijn van komende generaties. In hoeverre maken wij, die hier en nu in Suriname leven, zich werkelijk zorgen om de staat waarin wij het land zullen achterlaten? Zorg voor de natuur en voor de komende generaties blijkt in ieder geval niet uit de wijze waarop wij nog steeds omgaan met het verbruik van fossiele brandstoffen, plastic en/of piepschuim bakers en bakjes, zeer schadelijke reinigingsmiddelen, de zucht naar fastfood, etc. Het lijkt er eerder op dat het alsmaar toeneemt. Het is zeer benauwend te denken dat hierachter een onbewuste mentaliteit van 'na mij de zondvloed' schuilgaat.

Gods schepping

Als christenen zich daadwerkelijk bewust zijn van hun identiteit als kinderen Gods, dan zijn zij als eerste geroepen om te beginnen aan een ommekeer in de vernietigende leefstijl van onze samenleving. Immers: het heilig boek van de christenen – de Bijbel – begint en eindigt met een lofprijzing over de schoonheid van Gods schepping. Dit besef moet ons hart beroeren om niet alleen bewust te worden van de teloorgang van de natuur dankzij de mens, maar ook de pijn voelen van elke nodeloze vernietiging van de natuur. Want als wij pijn voelen, komen wij in actie. En die actie is op de eerste plaats alert zijn: onze oren en ogen openen voor elke vorm van milieuvernietiging, de openlijke en de gedekte. Als wij werkelijk willen zullen wij geïnformeerd worden hoe er achter de schermen allerlei 'deals' worden gemaakt door politieke en economische machthebbers, die rampzalig zijn voor de natuur. En het gaat hier dan echt niet enkel om Chinese investeerders, die bijna vrij spel krijgen van onze overheid, of de Braziliaanse goudzoekers. Wie controleert namelijk of de gebruikte mijnen van de Suralco daadwerkelijk op de juiste manier worden gerehabiliteerd? Niet omdat het Amerikanen zijn moeten wij ervan uitgaan dat zij het goed zullen doen.

Slechts één stem die opkomt voor de redding van de schepping kan al een verschil uitmaken. Laat staan als dat duizenden zijn. Geconfronteerd met de immensiteit en hardnekkigheid van het verval is het gemakkelijk toe te geven aan de verleiding om het op te geven. Besef dan wel: het kwaad rekent daar op.

Dienst Geloof Cultuur & Communicatie

EENDAAGSE RETRAITE GEDURENDE DE VASTENTIJD

Retraite dagen:

zaterdag 17, 24, februari & woensdag 28 februari 2018

woensdag 7 maart en zaterdag 10, 17 & 24 maart 2018

(10 maart is speciaal voor jongeren)

Tijd: 9:00u - 15:30u; Bijdrage: SRD 40.00

Retraite leider: Gerda Misidjang

Voor informatie en registratie: tel: 424245/476888/8859127
of dienstgcc@bisdomparamaribo.org

Plaats: Asewa 'Otono, Prinsessestraat 46

"You will be blessed!
Bijbel en Rozenkrans meenemen
AUB REGISTREREN!"

St. Stephanusschool 70 jaar

Persbericht St. Stephanusschool

Bigi jari
Op dinsdag 23 januari 2018 bestaat de St. Stephanusschool 70 jaar. Bij de viering van deze bigi jari is het gebouw helemaal gerenoveerd en wordt weer als nieuw opgeleverd. Op die dag is er op school een feestprogramma met kinderen, medewerkers, oud-leerlingen en ouders. De avond ervoor zal er in de St. Rosakerk een dankdienst zijn.
De school was nog in aanbouw toen het in november 1947 van start ging. Toen monseigneur Stephanus Kuijpers op 23 januari 1948 de officiële opening verrichtte, was de bouw niet voltooid, maar de krant, ‘de Surinamer’ uit die tijd meldde: ‘Van al onze scholen schijnt dit het degelijkste bouwwerk’.

Renovatie
Het gebouw was de laatste jaren geheel vervallen. Oud-leerlingen, leraren en ouders vormden vorig jaar een commissie om de school bij het 70 jarig bestaan helemaal te renoveren. Dat is gelukt. Het gebouw en alle voorzieningen zoals toiletten en omheiningen zijn grondig hersteld, waarna er een

complete schilderbeurt is gegeven: de school is weer als nieuw.
De renovatie heeft SRD 425.000 gekost en is bekostigd uit fundraising en donaties. Veel donaties zijn in materialen en arbeid geschonken en zijn niet in dit bedrag opgenomen. Een substantiële bijdrage werd ontvangen van de Stichting Staatsolie Foundation for Community Development. Maar elke bijdrage, groot of klein was waardevol, en heeft het doel helpen bereiken.

‘Degelijke mensen’
In de 70 jaren zijn er ongeveer 3.000 leerlingen op de St. Stephanusschool ingeschreven geweest. Veel bekende en gerespecteerde namen komen hier vandaan: van ondernemers, internationale artiesten, grote media-namen, medische specialisten, wetenschappers tot bankdirecteuren en ministers. De oud leerlingen zijn van mening dat hun school niet zozeer heeft gezorgd voor bekende, maar op de eerste plaats voor degelijke mensen. Op dinsdagmorgen zal bisschop Karel Choennie de gerenoveerde school inzegenen en er zullen toespraken zijn. In het informele gedeelte zijn er traktaties voor de kinderen en de gasten. En er zal een Chinese drakendans zijn.

De School of Music and Liturgy is gestart!

Door Albert Arens

Zang en instrumenten
Afgelopen weekend is de School of Music and Liturgy van start gegaan met een introductieweekend. Het doel van de School of Music and Liturgy is om jongeren in de parochies muziekles en training te bieden om actief te kunnen zijn in bands, koren of als voorzanger. De deelnemers uit verschillende parochies volgen workshops drums, gitaar, zang, piano/ keyboard, band, muziektheorie en koordirectie. De deelnemers krijgen les van echte professionals.

Lesduur en tijden
Het introductieweekend was een succes! Na evaluatie hebben de workshopleiders een programma gemaakt waarmee vanaf zaterdag 10 februari om de twee weken op zaterdagochtend de deelnemers zoveel mogelijk aan hun trekken zullen komen. Deelnemers volgen vier uur les, van 10.00 uur tot 14.15 uur, in verschillende onderwerpen of op verschillende instrumenten. De training duurt in totaal 14 zaterdagen.

Kinderen
Ook voor kinderen vanaf 8 jaar is er een programma. Tijdens het introductieweekend bleek dat hier veel belangstelling voor is. De kinderen krijgen samen kooroefening en kunnen zich opgeven voor instrumenten en beweging.

Koordirectie
Wie een jeugdkoor wil dirigeren krijgt lessen en praktijktraining. Op het einde van de cursus zullen deze deelnemers een kort optreden dirigeren! Je wordt ondersteund wanneer je je eigen koor wil oprichten.

Start van de training
Zaterdag 10 februari, 10.00 uur tot 14.15 uur
Lengte van de cursus: 14 zaterdagen, om de twee tot drie weken tot eind augustus
Kosten: SRD 60 per persoon per zaterdag
Eenmalig SRD 30 inschrijvingskosten

Wel heel toevallig!

Door pater Martin Noordermeer O.M.I.

Bedevaart
Zondag 14 januari, de sterfdag van Pater Donders, waren wij met ongeveer 40 pelgrims op Batavia om ter plaatse zijn feestdag te vieren door het volgen van de ‘Bataviaanse kruisweg’ en de eucharistieviering. Van alle heiligen of zaligen viert de Katholieke Kerk de sterfdag als geboortedag voor de hemel. Alleen van Moeder Maria vieren wij op 8 september en van Johannes de Doper op 24 juni hun geboortedag of verjaardag. Alles verliep volgens plan. Na het reisgebed uitgesproken te hebben, stapten we in 2 bussen om naar Boskamp te vertrekken en daar op de boot naar Batavia te varen in een ongeveer 50 minuten durende boottocht. Toen we de drukte van de stad ontvlucht waren, begonnen we ergens bij de 5e Rijweg met het bidden van de rozenkrans en het zingen van liederen. Het was uiteindelijk een bedevaart en geen toeristisch uitstapje! Voordat we er erg in hadden, zaten we al in de boot en betraden we de heilige grond van Batavia.

Kruisweg
Iedereen deed mee aan de kruisweg. Inspirerend voor elkaar, biddend, zingend en luisterend

Aanmelding: Meld je aan via je parochie of direct via de Dienst GCC: dienstgcc@bisdomparamaribo. org Telefoon: 476888 | 424245

gingen we de staties langs. Bij de 12e statie ‘JEZUS STERFT AAN HET KRUIS’ vertelt de tekst dat Pater Donders zijn dood had aangekondigd: “Heb de laatste dagen een beetje geduld met mij want vrijdag a.s. om drie uur zal ik sterven,” zei hij tegen de mensen! En zo gebeurde het. We hadden even een onderbreking om drie slagen van de klok te laten horen, die 131 jaar geleden ook het sterven van pater Donders hadden aangekondigd. De klok is dezelfde als van toen, alleen is de klank een beetje minder helder geworden. Misschien is zijn sonore klank verdwenen door de brand die men, na het vertrek van de laatste melaatsen naar Groot Chatillon, had aangestoken om alle bacillen van de lepra als het ware te vernietigen om verdere besmetting te voorkomen. Maar het is altijd een ontroerend moment voor vele pelgrims. Elke vrijdagmiddag om 3 uur is op Radio Immanuël bij de kruisweg van Batavia de klok te horen bij de 12e statie: Jezus sterft aan het Kruis!

Windhoos
Op zondag 14 januari 2018, afgelopen zondag, is er iets heel bijzonders gebeurd. Het was de sterfdag van pater Donders en velen wilden ook graag in de basiliek zijn diezelfde avond voor de pontificale eucharistieviering in de basiliek.

Wordt Vervolgd op Pagina C4

liturgie & leven

Schriftlezingen

Derde zondag door het jaar (B)

Eerste lezing: Jona 3, 1 – 5. 10

Het woord des Heren werd gericht tot Jona: Begeef u op weg naar Nineve, de grote stad, en verkondig haar de boodschap die Ik u zal ingeven. En Jona begaf zich op weg naar Nineve, zoals de Heer hem bevolen had. Nineve nu was een geweldig grote stad, wel drie dagreizen groot. En Jona begon de stad binnen te trekken, een dagreis ver, en hij preekte als volgt: Nog veertig dagen, en Nineve zal vergaan! De mensen van Nineve geloofden het woord van God; ze riepen een vasten af, en van groot tot klein deden allen het boetekleed aan. En God zag wat ze deden, en hoe ze zich van hun slechte gedrag bekeerden. En Hij kreeg spijt dat Hij

hun met de ondergang bedreigd had, en Hij voerde zijn dreiging niet uit.

Tweede lezing: 1 Korintiërs 7,29-31

Broeders en zusters, de tijd is kort geworden. Laten daarom zij die een vrouw hebben zijn als hadden zij ze niet; zij die wenen als weenden zij niet; zij die zich verheugen als waren zij niet verheugd; zij die kopen als werden zij geen eigenaar. Kortom, zij die met het aardse omgaan, moeten er niet in opgaan; want de wereld die wij zien, gaat voorbij.

Evangelielezing: Marcus 1,14-20

Nadat Johannes was gevangengenomen, ging Jezus naar Galilea en verkondigde er Gods Blijde

Boodschap. Hij zei: 'De tijd is vervuld en het rijk Gods is nabij; bekeert u en gelooft in de blijde boodschap.' Toen Jezus eens langs het meer van Galilea liep, zag Hij Simon en de broer van Simon, Andreas, terwijl zij bezig waren het net uit te werpen in het meer; zij waren namelijk vissers. Jezus sprak tot hen: 'Komt, volgt Mij; Ik zal maken gij vissers van mensen wordt.' Terstond lieten zij hun netten in de steek en volgden Hem. Iets verder gaande zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeus, en diens broer Johannes; ook zij waren in de boot bezig met hun netten klaar te maken. Onmiddellijk riep Hij hen. Zij lieten hun vader Zebedeus met de dagloners in de boot achter en volgden Hem.

Gedachten bij de schriftlezingen

Hora est! Nú is het moment! Zou dat niet een verbindende schakel kunnen zijn voor het ensemble van lezingen voor deze zondag? Het moment is aangebroken waarop er iets belangrijks gebeurt. Jona krijgt voor de tweede maal de goddelijke opdracht om naar de grote stad Nineve te gaan. Ditmaal weigert hij niet en doet hij wat God van hem vraagt. Nu is het: erop of eronder! En warempel: Jona vindt in Nineve direct gehoor voor zijn boodschap, al is het ook – zo blijkt weldra – tot zijn eigen niet geringe verbazing. De apostel Paulus brengt in zijn eerste brief aan de Korintiërs naar voren dat er nog maar weinig tijd rest (kairos in 7,29). Nu en in het vervolg moet er ernst gemaakt worden met de stijl van leven. Voor Jezus is het uur U als het uur van de waarheid helemaal aan de orde. De tijd (kairos in Marcus 1,15) is vervuld, het koninkrijk van God is nabij gekomen. Er klinkt een appel: 'Ga anders leven en hecht geloof aan het goede nieuws.' Het reddingswerk dat Jezus voor ogen staat (1,17: leerlingen tot 'vissers van mensen' maken) rijmt in zekere zin ook nog op de verkondiging van Jona, waardoor de inwoners van Nineve gered zullen worden van de ondergang.

Twee delen

Het is niet zo moeilijk om in de evangelielezing twee delen aan te wijzen. De beginverzen vormen een inleiding die tijd en plaats aangeeft en – kort samengevat – tevens wat de kern is van het optreden van Jezus: dat het koninkrijk van God nu nabij gekomen is en hoe daarop te reageren. De Nijmeegse exegeet Bas van Iersel († 1999) schrijft in zijn commentaar Marcus uitgelegd aan andere lezers uit 1997 dat deze inleidende verzen (Marcus 1,14-15) in de compositie van het boek als geheel een zekere charnierfunctie vervullen (verbinding tussen de 39 woestijn en de werkzaamheid in Galilea), vergelijkbaar met de functie van 15,40-41 aan het slot van het boek (verbinding tussen het afsluitende gedeelte bij het graf en het volgende gedeelte over Jeruzalem). In het tweede deel van onze perikoop wordt verhaald hoe de eerste leerlingen door Jezus geroepen worden. Wil Marcus suggereren dat deze leerlingen ook persoonlijk kennis hebben genomen van de eerste verkondiging van Jezus? Hebben zij Hem horen spreken over Gods koninkrijk? Het staat er niet met zoveel woorden, maar het kan natuurlijk ook niet helemaal uitgesloten worden. Het gaat in dit laatste deel om twee episodes (1,16-18 en 1,19-20) die op dezelfde manier opgebouwd zijn door een concentrische structuur van vijf elementen met als centrum het geroepen worden door Jezus (1,17 en 1,20a). De structuur ziet er als volgt uit: 1) Jezus die op weg is;

2) Hij ziet mensen die bezig zijn met hun werk; 3) Hij spreekt hen met een enkel woord aan; 4) daarop leggen zij hun werk neer en 5) volgen zij Jezus. Andere roepingsverhalen in het evangelie vertonen ook vaak deze structuur. Marcus lokaliseert Jezus' eerste activiteiten na zijn doop en het verblijf in de woestijn in Galilea, de landstreek waaruit Jezus afkomstig was en waarheen Hij nu terugkeert. In het eerste deel van dit evangelie blijft Galilea het toneel voor de activiteiten die in 1,14 omschreven worden als 'het aankondigen (kèrussô) van het goede nieuws (euaggelion) van God'. De formulering 'Gods goede nieuws' herinnert aan het opschrift 'evangelie van Jezus Christus' helemaal aan het begin (1,1). Pas vanaf 8,27 richt Jezus met zijn volgelingen zijn schreden naar Jeruzalem en keert Hij daarmee dus terug naar Judea.

In vliegende vaart

Marcus is de evangelist van het euthus, het 'terstond', 'meteen'. Er zit vanaf het begin behoorlijk wat vaart in het oudste evangelie. In het eerste hoofdstuk komt het woord 'meteen' al elfmaal voorbij! Er gebeurt dan ook tamelijk veel in dat eerste hoofdstuk. Direct nadat Johannes overgeleverd was (paradidômi; overgeleverd worden is verderop in dit evangelieboek typerend voor wat er met Jezus en zijn volgelingen gebeurt) neemt Jezus de wijk naar Galilea. Jezus gaat niet op de loop en slaat ook niet op de vlucht, maar het nieuws over zijn geest- en zielsverwant Johannes heeft Hem wel danig verontrust. In het veilige Galilea begint Hij nu met de verkondiging van het evangelie. Wat Jezus te doen staat duldt geen uitstel meer. En de eerste leerlingen die door Jezus geroepen worden, geven zonder blikken of blozen en spontaan gehoor aan zijn roepstem (euthus in 1,18.20). Zij die geloven haasten zich niet, maar hier zit de vaart er meteen al goed in!

Werving en selectie

Marcus stelt nadrukkelijk dat de verkondiging van het evangelie een aanvang neemt in Galilea. Dat is veelzeggend. Kort nadat Johannes overgeleverd is, vertrekt Jezus vanuit de woestijn weer naar Galilea. De taak van Jezus gaat niet van start in het politieke en religieuze centrum van het land, waar de tempel staat en waar de macht geconcentreerd is. Niet in Judea, in Jeruzalem of omgeving, maar aan de periferie, in de marge. En wanneer Jezus meteen vanaf het begin van die verkondiging in Galilea medestanders zoekt voor wat Hem te doen staat, werft Hij geen hoogopgeleid of gekwalificeerd personeel en selecteert Hij ook niet op basis van een vooraf opgesteld eisenpakket. Nee, gaande langs het Meer van Galilea (1,16; de benaming is tamelijk uniek, andere auteurs spreken meestal over het Meer van Kinneret of het Meer van Tiberias) komt Hij uit bij een paar vissers: heel gewone mensen, 'laagopgeleid' zoals het tegenwoordig genoemd zou worden. Maar Jezus ziet iets in ze. Hij schakelt ze in bij wat Hem voor zijn goddelijke roeping te doen staat. Opvallend is natuurlijk het gegeven dat Jezus deze vissers aanspreekt op hun kwaliteiten, hun sterke kanten. Niet het onmogelijke wordt van hen gevraagd. 'Kom, volg Mij! Ik zal van jullie vissers van mensen maken' (1,17). Vissers, dat waren ze, dat vak hadden ze nu eenmaal goed in de vingers. En vissers moesten ze in de ogen van Jezus vooral blijven! Misschien is dat het wel het meest ontroerende van deze roepingsverhalen: dat mensen van Jezus mogen blijven wie ze zijn, dat Hij hen neemt zoals ze zijn. Wie geroepen wordt, hoeft niet eerst getransformeerd te worden in een ander om mee te kunnen doen. Blijf maar wie je bent: doe wat je altijd gedaan hebt, maar doe het in het vervolg anders! Zo bevestigt Jezus in mensen wat goed is. Daar neemt Hij zijn uitgangspunt. Niet het ontbrekende of het tekort komt bij Hem als eerste in het vizier, maar wat als kwaliteit reeds aanwezig is. En daar bouwt Hij voor de toekomst in vertrouwen op verder.

Bezoek de website van het Rk Bisdome :
www.bisdomeparamaribo.org

de Facebook pagina :
R.K. Bisdome Paramaribo (Official)

en op Youtube:
Centraal Media Informatie RK
Bisdome Paramaribo

gebeden voor iedere dag

Maandag 22 januari

Dagtekst

Rom 15,2: Laat ieder van ons bedacht zijn op het welzijn en de stichting van zijn naaste.

Overweging: Uw naaste als uzelf

Wie anders zou de hemel dragen dan zij die van de aarde houden in een zachtmoedige omarming. Zij die knielend groter worden. De wakenden onder de sterren, bewogen door een stem hun ingeschapen als hun eigen adem. Die niet kunnen, niet willen geloven dat van de liefde één korrel vergaat. Zwaartekracht houdt hen niet gevangen. Licht trekt hen op uit de grond. Op een dag is het waar, hemel en aarde door niets of niemand te scheiden. En mensen als deze overal opgestaan.

Gebed

Goede God, u bent mijn Schepper en Vader en roept mij. Ik vraag U: spreek tot mij uw Woord, maak mijn hart open voor U en voor elkaar en help mij mijn medemensen te herkennen als mensen die met U verbonden is in Jezus Christus, uw Zoon en Heer, die met U en de heilige Geest leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Dinsdag 23 januari

Dagtekst

Tob 5,19: Geld is ook maar geld. Vergeleken bij ons kind mag het niet meer zijn dan slijk.

Overweging: Neem de tijd

‘De weg die naar het leven voert, is smal’, zei Jezus (Mt. 7,14). Jullie hebben geestelijk voedsel en steun nodig. Om de wereld te veranderen wordt er van jullie gevraagd anders te gaan leven. Niet leven aan de oppervlakte en als een prooi voor de vele verleidingen van onze consumptiemaatschappij, maar leven met diepgang. Neem de tijd voor het gebed, voor bezinning, voor stilte, om voor jullie eigen waarheid geboren te worden in een authentieke relatie met God en met anderen. Jullie zullen ook een echte solidariteit van gelovigen moeten beleven. Op school, op het werk en gedurende de vrije tijd zijn sommigen onder jullie al geconfronteerd met de pijnlijke ervaring van het isolement; sommigen werden bespot of uitgestoten vanwege hun geloof. In elk geval voelen ze zich breekbaar.

Gebed

Heilige God, Gij die de mens voor elkaar hebt geschapen en mensen samenroept en leidt, doe mij ophoren van uw Woord dat U gesproken hebt door profeten en apostelen. Leid mij binnen in uw heiligdom waar U spreekt tot mijn hart. Door Jezus Christus, mijn Heer. Amen.

Woensdag 24 januari

Dagtekst

Mt 5,44: Maar Ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie je vervolgen.

Overweging: De kerk sluit allen in

De kerk is geen huis met dikke muren en hermetisch gesloten deuren. De kerk is eerder een magnetisch krachtveld waarbinnen allen worden aangetrokken maar waarin ieder zich meer of minder dicht bij het centrum bevindt. De juridische grenzen van de kerk mogen dan al helder en duidelijk zijn, haar existentiële grenzen kunnen we niet afbakenen. We kunnen ons de kerk voorstellen

als een reeks cirkels met een gemeenschappelijke middelpunt. De binnenste kring is relatief klein maar opent zich voor nieuwe, grotere cirkels, die tevens verder van het middelpunt verwijderd zijn. De laatste cirkel is zo groot dat hij heel de mensheid omvat. Geen mens kan eraan ontkomen op de een of andere wijze door de kerk te worden geraakt en beïnvloed. Paus Paulus VI (1897-1978) heeft ooit gezegd: ‘Het moederlijk hart van de kerk beschouwt niemand als vreemdeling, niemand als staande buiten de reikwijdte van haar dienstbetoon, niemand is voor haar een vijand dan wie het zelf wil zijn.’ Konden ook wij maar in onze persoonlijke relaties die edelmoedige, open houding aan de dag leggen! Liever dan anderen als een bedreiging van onze veiligheid te beschouwen, liever dan ze te houden voor concurrenten en rivalen, zouden we ze kunnen zien als vrienden. Op die wijze zouden we een liefde kunnen opwekken die zich uitstrekt tot allen. Liefde opwekken en allen één maken in Gods liefde, dat is de opdracht van de kerk en van ons allen.

Gebed

Hoe is uw Naam, God, waar zijt Gij te vinden? Ik zoek uw aangezicht, uw stille nabijheid. Geef mij vandaag een teken van uw liefde. Spreek uw Woord tot mij, dat mij tot leven wekt en richting wijst in de doolhof van mijn bestaan. Dat bid ik U in de naam van Jezus Christus, uw Zoon en mijn Metgezel in tijd en eeuwigheid. Amen.

Donderdag 25 januari

Dagtekst

Ef 2,13: Nu echter bent u die eertijds veraf was, in Christus Jezus dichtbij gekomen, door het bloed van Christus.

Overweging: Gezag en gehoorzaamheid

Gezag en gehoorzaamheid kun je nooit van elkaar losmaken – alsof sommige mensen het voor het zeggen hebben en anderen alleen maar mogen gehoorzamen. Als je beide van elkaar loskoppelt, krijg je autoritair gedrag aan de ene kant en onderdanig gedrag aan de andere kant. Daarmee is noch aan gezag noch aan gehoorzaamheid recht gedaan. Een zeer gezaghebbend persoon die aan niemand hoeft te gehoorzamen, loopt geestelijk groot gevaar. Een zeer gehoorzaam persoon die over niemand gezag uitoefent, loopt evenzeer gevaar. Jezus sprak met groot gezag, maar zijn leven lang was Hij gehoorzaam aan zijn Vader. En aan Jezus, die tegen zijn Vader zei: ‘Niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt’ (Matteus 26,39), werd alle macht gegeven in de hemel en op aarde. De vraag aan ons is of we gehoorzaam gezag uitoefenen en gezagvol gehoorzaam zijn.

Gebed

Enige en Eeuwige, Gij doet uw woord altijd gestand, wat Gij zegt is betrouwbaar, Gij zijt mijn God. Ik bid U: geef mij een standvastig geloof dat sterk is om de aanvechtingen te weerstaan. Dat ik altijd in mijn leven blijf zoeken naar de waarheid, die Gij geopenbaard hebt in en door Jezus Christus, uw Gezalfde en mijn Heer en Meester voor tijd en eeuwigheid. Amen.

Vrijdag 26 januari

Dagtekst

Mt 6,2: Wanneer je barmhartig bent, loop er dan niet mee te koop, zoals de schijnheiligen dat doen in de synagogen en op straat, om door de mensen geprezen te worden.

Overweging: Schep daar maar eens over op!

Respect eisen is als het najagen van een vlinder. Als je hem achterna zit, zul je ‘m nooit vangen. Maar als je stilletjes blijft zitten, landt er misschien een op je schouder. De Franse filosoof Blaise Pascal zei er het volgende over: ‘Wil je graag dat mensen lovend over je spreken? Spreek dan nooit lovend over jezelf.’ Misschien is dat de reden voor deze raad in de Bijbel: ‘Laat een ander je prijzen, doe het niet zelf.’ Heb je behoefte aan bevestiging? Heeft je zelfbeeld een opkikker nodig? Je hoeft geen grote namen in het rond te strooien of ergens mee te pronken. Het enige wat je hoeft te doen is stil worden bij de voet van het kruis en deze waarheid tot je door laten dringen: De maker van de sterren stierf liever voor jou dan dat Hij zonder moest leven. En dat is een feit. Dus als je ergens over wilt opscheppen, schep daar dan over op.

Gebed

God, Gij zijt de Schepper van hemel en aarde en geeft kracht aan alles wat leeft en ademhaalt. Ik bid U: bewerk mijn gemoed en maak mij gevoelig voor uw Woord. Dat ik het opneem en leer verstaan. Laat mij leven in het vertrouwen dat Gij altijd aanwezig zijt: in deze wereld en in mijn eigen leven. Zo bid ik U in naam van Jezus, uw Gezalfde en mijn Heer in eeuwigheid. Amen.

Zaterdag 27 januari

Dagtekst

Mal 3,1-4: Ik zend mijn bode om voor Mij de weg te banen. Plotseling zal dan de Heer in zijn heiligdom binnentreden, de Heer die u zoekt, de bode van het verbond, naar wie u met vreugde uitkijkt.

Overweging: Geven en terugkrijgen

‘Jezus nam de broden, en na het uitspreken van het dankgebed deelde Hij ze uit aan de aanwezigen’ (Joh 6,11). Jezus ontvangt het brood uit de handen van de mens. Tevoren was het brood alleen maar brood, niets méér. Als het in de handen van Jezus komt krijgt het een nieuwe, onzichtbare eigenschap. Het brood moet nu doorgegeven worden tot in het oneindige. Alles wat door Jezus’ handen gaat, wordt bekleed met zijn liefde, en liefde wil altijd onbegrensd en mateloos verder stromen. Jezus ontvangt vijf broodjes van een jongen uit de massa. Als Hij ze vervolgens uitdeelt hebben ze een heel nieuwe kwaliteit gekregen. Deze wonderbare ruil geschiedt op unieke wijze in de eucharistie. De kerk, de mens, offeren hun kleine gaven aan God. God aanvaardt ze, transformeert ze en geeft ze dan terug met een inhoud die oneindig veel rijker is. Bij de bereiding van de gaven zegt de priester: ‘Gezegend zijt Gij, God ... uit uw milde hand hebben wij het brood ontvangen. ‘God heeft alles geschapen, zonder Hem zouden wij niets hebben om op te dragen. Hij is het begin van alles. Maar wat we opdragen wil God niet voor zichzelf bewaren. Hij geeft het ons terug, omgevormd tot brood van het Leven. Wat je aan God geeft, alles in je leven wat je gewillig aan Hem offert, krijg je terug in een nieuwe gestalte om het door te geven aan anderen. Niets van hetgeen je aan God geeft wil Hij je ontnemen. Hij wil alleen de kans krijgen er een onbegrensd vermogen aan te geven om leven en voedsel te worden voor velen.

Gebed

God, uw kracht is aanwezig in uw Zoon, Jezus Christus. U bent ook werkzaam in een ieder. Mag ik in die kracht geloven en haar in mezelf ervaren, opdat ik sterk kan zijn, tot veel goeds in staat. Ik vraag het U vandaag en alle dagen. Amen.

geloofsverdieping

De liturgie als school van gebed

Tijdens de algemene audiëntie van 10 januari sprak paus Franciscus over het Gloria en het openingsgebed.

Beste broeders en zusters, goedemorgen!

Tijdens de catecheses over de Eucharistieviering hebben we gezien dat de schuldbelijdenis ons helpt ons te ontdoen van onze arrogantie. We tonen ons aan God zoals we echt zijn, ons ervan bewust dat we zondaars zijn, maar in de hoop vergeven te worden.

Het Gloria

In de ontmoeting tussen de menselijke ellende en de goddelijke barmhartigheid komt de dankbaarheid tot leven die uitgedrukt wordt in het Gloria. Dit is “een zeer oude en eerbiedwaardige hymne, waardoor de Kerk, in de Heilige Geest vergaderd, God de Vader en het Lam verheerlijkt en smekend aanroept” (Algemeen Statuut van het Romeins Missaal, 53).

De aanhef van deze hymne – “Eer aan God in den hoge” – grijpt terug op het gezang van de engelen bij de geboorte van Jezus in Bethlehem: een vreugdevolle verkondiging van de omhelzing tussen hemel en aarde. Dit gezang betreft ook ons die verzameld zijn in gebed: “Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft”.

Gods aanwezigheid

Na het Gloria, of wanneer dat er niet is meteen na de schuldbelijdenis, neemt het gebed een bijzondere vorm aan in iets dat collecta genoemd wordt. Hierin komt het eigen karakter van de viering tot uitdrukking, afhankelijk van de dag en de tijd van het jaar (vgl. *ibid.*, 54).

Door de uitnodiging “Laat ons bidden” roept de priester de mensen op om samen met hem een moment stil te zijn. Zo kun jij je bewust worden dat je in Gods aanwezigheid verkeert en de persoonlijke intenties naar boven halen -ieder in zijn eigen hart- waarmee je deelneemt aan de Mis (vgl. *ibid.*, 54). De priester zegt “Laat ons bidden” en dan volgt er een moment van stilte waarin ieder van ons denkt aan de dingen die hij nodig heeft, die

hij in gebed wil vragen.

Naar je binnenste luisteren

De stilte is niet slechts de afwezigheid van woorden. Het is veeleer je openstellen voor andere stemmen: de stem van ons hart en, vooral, die van de Heilige Geest. In de liturgie hangt de aard van de heilige stilte af van het moment waarop die plaatsvindt: “Bij de boete-act en na de uitnodiging tot gebed keert eenieder in zichzelf. Na de lezing of na de homilie overweegt men kortstondig wat men zojuist heeft gehoord. Na de Communie looft men God in zijn hart en bidt men tot Hem” (*ibid.*, 45). Dus, voor het openingsgebed helpt de stilte ons om in onszelf te keren en na te denken over waarom we hier zijn. Daarom is het belangrijk om naar ons binnenste te luisteren en dat vervolgens open te stellen voor de Heer.

Collecta

Misschien beleven we moeizame dagen, dagen van vreugde, van pijn, en willen we dat tegen de Heer zeggen. Misschien willen we om Zijn hulp vragen of Hem vragen ons nabij te zijn; of hebben we zieke familieleden of vrienden of maken zij moeilijke dingen door; of willen we de situatie van de Kerk of de wereld aan de Heer toevertrouwen. En daarvoor is het korte moment van stilte voordat de priester ieders intenties verzamelt en er een collecta van maakt. Met luide stem spreekt hij tot God, in naam van iedereen, het gemeenschappelijk gebed uit waarmee de openingsritus wordt afgesloten.

Moment van stilte

Ik raad de priesters met klem aan om dit moment van stilte aan te houden en er niet aan voorbij te gaan. “Laten we bidden” en dan een moment van stilte: dat raad ik de priesters aan. Zonder deze stilte lopen we het gevaar voorbij te gaan aan het stilstaan bij je binnenste.

De priester bidt deze smeekbede, deze collecta, met de armen uitgestrekt en de houding van een biddende. Zo werd dat door christenen vanaf de eerste eeuwen gedaan en zo is het te zien in de

fresco's in de Romeinse catacomben: om Christus na te volgen met zijn uitgestrekte armen aan het kruishout. En daar is Christus de Biddende en het gebed tegelijk! In het kruis herkennen we de Priester die aan God de Hem aangename eredienst aanbiedt, ofwel de kinderlijke gehoorzaamheid. Meditaties

In de Romeinse ritus zijn de gebeden kort, maar rijk aan betekenis: je kunt heel veel mooie meditaties houden over deze gebeden. Nog eens stilstaan bij de teksten, ook buiten de Mis om, kan ons helpen te begrijpen hoe we ons tot God kunnen richten, wat te vragen en welke woorden te gebruiken. Dat de liturgie een ware school van gebed mag worden.

(Bron: KN/bewerkt-mk/2018)

FRATER LAMBERTUS BIBLIOTHEEK

Te koop: gebruikte boeken tegen weggeefprijzen! Van elke titel is er maar één (1) exemplaar! Bel: 476888 (Jenny).

Gewijzigde openingstijden Frater Lambertus bibliotheek

Maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag: 10.00-18.00u.

Donderdag: 12.00-20.00u.

GIJS OKHUIJSEN EN CEES VAN OPZEELAND In de hemel onweert het niet

Vijfentwintig schetsen van vieringen met mensen met een geestelijke beperking. Een inspirerend avontuur noemen de schrijvers hun ervaringen. Hoe doordacht de viering is voorbereid, hoeveel creativiteit in het kiezen van thema's, verhalen en symbolen. Aan pastores en liturgische werkgroepen biedt dit boek een verfrissende kennismaking met een levende en levendige liturgie.

Hilversum: Gooi & Sticht, 1988. Prijs: Srd 5,-

DIETRICH STEINWEDE De schepping

Bijbels themaboekje waarin met behulp van foto's en schetsen van documentaire waarde de schepping wordt uiteengezet. Geen wetenschappelijke uitleg over het ontstaan van leven. De tekst en illustraties leiden tot een persoonlijke geloofskeuze. Geloven betekent hierbij: de wereld, zijn medemensen en zijn eigen leven aanvaarden als een niet-verdiend geschenk. God danken, prijzen en zich bewust zijn van Zijn verantwoordelijkheid voor de schepping.

Boxtel: KBS, 1978. Prijs: Srd 5,-

geloofsverdieping

Inspiratie van de dag

Ik ben grenzeloos

Sluit nooit en te nimmer je hart en geest af. Wees nooit bang voor het nieuwe, voor het vreemde, voor het ongebruikelijke. Wees klaar en voorbereid om te luisterten naar je intuïtie, naar de inspiratie die je misschien zo iets totaal nieuws laat zien dat het geen vorm of substantie heeft, zodat je het moet uitdrukken in woorden. Intellectuele trots kan een belemmering zijn voor deze spirituele weg en een werkelijk struikelblok voor de waarheid. Het is niet het intellect dat je nodig hebt, het zijn inspiratie en intuïtie. Het intellect komt van buitenaf, terwijl de inspiratie en intuïtie van binnenuit komen en doorniets beïnvloed kunnen worden. Laat je leren van binnenuit komen, put uit alles wat je innerlijk bezit. Je zult verbaasd zijn over wat je allemaal bezit. Het is grenzeloos want het komt van mij en ik ben grenzeloos en alles wat van mij is, is grenzeloos en eindeloos.

Uit: Open innerlijke deuren

Eerlijkheid in Christus

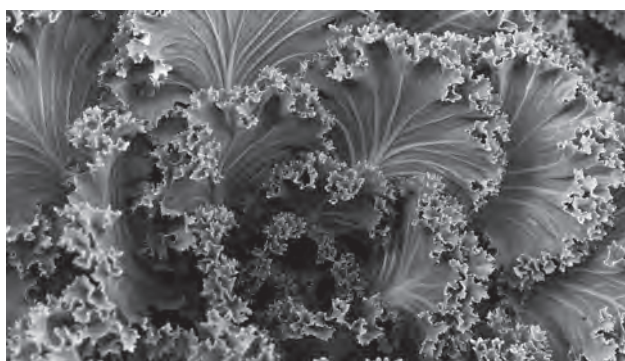

Oprecht vertelt Paulus hoe hij vroeger, voor hij Christus kende, diep door de zonde werd beheerst. Die zonde gaf hem het gevoel namens God macht te hebben over anderen. Misschien kennen we dat gevoel? Als we tot inkeer komen kunnen we dit delen met andere mensen. De ander mag erdoor bemoedigd worden om ook zijn leven toe te vertrouwen aan Hem. Eerlijkheid kan aanstekelijk werken. Het brengt rust en zekerheid. Christen-zijn heeft het voorrecht dat de Heer zelf een weg door het leven heeft geleefd die anders is. Een ontdekking die ons leven compleet verandert. Neerkijken op anderen die de Heer (nog) niet kennen, moet ons vreemd zijn en is on-bijbels. Het verwijdert mensen van elkaar.

Eerlijkheid in Christus verbindt mensen. Dit is een voorrecht, een cadeau van Christus, net zoals voor de nieuwe christenen aan wie Paulus schrijft. Wellicht delen wij met hen dat voorrecht.

Uit: Filippus Dagboek

Voornemens die wij maken

Voornemens die wij maken dienen vaak als uitvluchten om niets aan ons leven te hoeven veranderen. Wij nemen ons wel voor om aan onszelf te werken, een stap verder te komen, maar in werkelijkheid blijven wij stilstaan. De voornemens sussen ons geweten, maar er komt niets uit voort. Een medebroeder was van mening, dat voornemens het veiligste middel waren om ons te verhinderen iets in ons leven in beweging te brengen. Want het voornemen loopt altijd voor ons uit, het richt zich op de toekomst en heeft geen greep op het heden. Ik vlucht voor de uitdaging van het ogenblik van nu, naar de onverplichtende toekomst. In plaats van veel voornemens te maken, zouden wij heel voor de hand liggende dingen moeten inoefenen.

Uit: Vergeet het beste niet

Maar zij vergaten de Heer, hun God

Het goede bericht was van gisteren. Maar het slechte bericht is van vandaag: toch vergaten ook zij de Heer hun God. En dan hebben we het over mensen die uit het concentratiekamp zijn bevrijd. Die door de verschrikkingen van de woestijn heen zijn gegaan. Na vele generaties in het beloofde land zijn gekomen en er zijn gaan wonen. Hij gaf hen over in de macht van Sesera (de leger overste van Hasor), aan de filistijnen en aan Moab. Drie keer hebben zij gezondigd. Eén: zij hebben God verlaten. Twee: ze hebben de levende God ingeruild voor mannelijke Baäls en vrouwelijke Astartes. Wij zouden het nu de seksindustrie noemen. Er is niets nieuws onder de zon. En drie: zij hebben om een koning gevraagd. Red ons, dan zullen wij U dienen. Een koning zal over ons regeren. De Heer heeft mij gered uit elk gevaar. Hoe groot, hoe onuitsprekelijk wonderbaar

Uit: Kruimkens van 'S Heeren Tafel

SLEUTELS TOT KATHOLIEK ERFGOED

Jaardienst

De mis die jaarlijks voor een overledene wordt opgedragen, gewoonlijk op de dag waarop hij of zij stierf of begraven werd of op de dag waarop hij of zij geboren was. De sterfdag wordt als de 'dies natalis', de geboortedag, beschouwd. De dienst wordt ook jaargetijde of jaarmis genoemd.

Jacobus, Brief van

De schrijver noemt zich 'Jacobus, dienstknecht van God en de Heer Jezus Christus'. In een overlevering, die echter pas sinds de vierde eeuw van onze jaartelling vaste vormen begint aan te nemen, wordt Jacobus, 'de broeder des Heren' en leider van de Jezus-gemeente van Jeruzalem, als auteur van de brief aangeduid. Huidige bijbelexegeten houden het voor waarschijnlijk dat we hier te maken hebben met een geschrift dat in de tweede eeuw, de tijd na de apostelen, is ontstaan. De auteur zou de naam van de apostel 'geleend' hebben. De brief, die uit een aaneenrijging van vermaningen en spreuken bestaat, is zeer waarschijnlijk bestemd geweest voor Joden die buiten Palestina in de diaspora verbleven en tot het christendom waren togetreden.

Jahwe of J H W H

De Israëliische naam van God wordt in de bijbel geschreven als een vocaallos vierletterwoord. De gewone vocalisatie is Jahwe(h), de naam die God Zichzelf gaf (Ex. 3: 14-15): 'Toen sprak God tot Mozes: "Ik ben die is". En ook: 'Dit moet gij de Israëlieten zeggen: Hij-is zendt mij tot u'.

Jeruzalem

Deze stad in het gebergte van Judea is het religieus centrum voor Joden, christenen en moslims.

Jezuïten

Benaming voor de leden van de door St. Ignatius van Loyola (1491-1556) gestichte Societas Jesu (SJ). In 1540 kreeg deze orde de pauselijke goedkeuring als een 'compagnie' van strijders in dienst van de kerk en de paus. De volgelingen van Ignatius leggen zich toe op prediking, onderwijs en wetenschap. De gehoorzaamheid aan de paus en aan de oversten van de sociëteit is door Ignatius sterk benadrukt. De geestelijke oefeningen, het werkboek van de Ignatiaanse spiritualiteit, zijn gericht op het leven van Jezus zoals dat in de vier evangeliën gestalte krijgt. In 1773 werd de orde door paus Clemens XIV opgeheven. Catharina II van Rusland en Frederik II van Pruisen weigerden evenwel het opheffingsbesluit uit te voeren. In 1814 heeft paus Pius VII de orde hersteld.

wereldkerk

Apostel van vrede en hoop

Zesde pausreis Latijns Amerika

Paus Franciscus brengt van 15 tot 22 januari een bezoek aan Chili en Peru. Het is zijn zesde pausreis naar Latijns-Amerika. Hij reist er een week lang rond als een apostel die vrede en hoop komt brengen. In de aankondiging van deze reis noemt de persdienst van het Vaticaan beide landen rijk aan kansen, maar niet arm aan problemen. Er wordt onder meer verwezen naar de politieke problemen en de smeulende onrust, al wil het Vaticaan zich niet mengen in de nationale politiek van landen. De katholieke Kerk is zowel in Chili als Peru sterk in de samenleving verankerd, onder meer via de gezondheidszorg en het onderwijs. Toch kampen beide landen in deze traditioneel katholieke regio met een sterke ontkerkelijking en op geen enkele andere plaats in Latijns-Amerika is het vertrouwen in de katholieke Kerk (39%) zo laag. In een nog niet zo ver verleden was twee op drie Chileenen katholiek, maar dat aantal is op korte tijd gedaald tot 59 procent, in het spoor van het felle verzet van Chileense katholieke Kerk tegen het homohuwelijk, de liberalisering van abortus en andere ethische vragen, maar evenzeer als gevolg

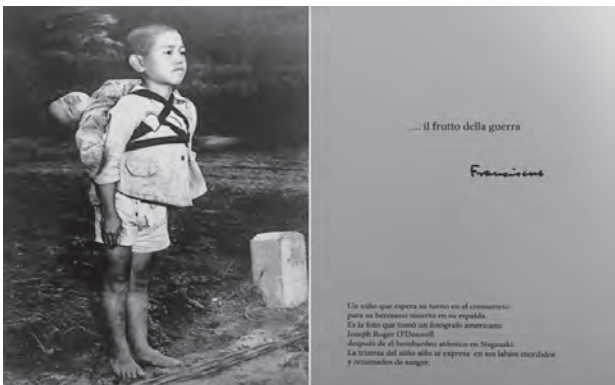
van de beschuldigingen van seksueel misbruik door katholieke geestelijken. Vlak voor de pausreis stelde het Vaticaan nog een pauselijke gezant aan voor de Peruaanse lekenbeweging Sodalitium Christianae Vitae, die door het machts- en seksueel misbruik door de stichter ernstig in opspraak is gekomen.

Verkondiger van het Evangelie

Dit pausbezoek vindt nadrukkelijk plaats in het vooruitzicht van de regionale bisschoppensynode over de Amazone, die eind 2017 werd aangekondigd. Er wordt verwacht dat de paus uitvoerig aandacht zal hebben voor de bescherming van de Amazone- en de Andesregio, maar net zo goed voor de funeste gevolgen van de mijnontginning voor de plaatselijke gemeenschappen en het milieu. Tijdens zijn bezoek zijn er ook minstens twee ontmoetingen met leiders en vertegenwoordigers van de inheemse bevolking. Hier en daar wordt gespeculeerd over een herhaling van de spijtbetuinging voor de behandeling van de indianen doorheen de eeuwen, al heeft de paus zich daarvoor al eerder namens de katholieke Kerk verontschuldigd. In een videoboodschap aan de plaatselijke bevolking kondigt paus Franciscus aan dat hij van 15 tot 22 januari als verkondiger van de vreugde van het Evangelie beide landen bezoekt. "Ik wil met u de vreugde van het Evangelie delen en uw hoop versterken." Hij uit in de boodschap kritiek op de wegwerpcultuur, die ook in dit deel van de wereld in opmars is. Tot slot vertelt hij nog dat hij bijzonder uitkijkt naar de ontmoeting met de bevolking.

Bron: Kerkenet

‘Mensheid aan de rand van nucleair conflict’

Paus Franciscus vreest voor het uitbreken van een atoomoorlog. Dat heeft hij gezegd tijdens de vliegreis naar Chili, waar hij maandag aan een vierdaags bezoek begon. De paus reageerde op een vraag van een journalist over de mogelijkheid van het uitbreken van een nucleaire oorlog. "Ja, ik ben echt bang. We staan aan de rand van een conflict, er is slechts een incident nodig. Men kan deze situatie niet laten escaleren. Wij moeten nucleaire wapens vernietigen", aldus de Franciscus tijdens de vliegreis naar de Chileense hoofdstad Santiago. Ook deelde hij aan de meereizende journalisten een dramatische foto uit van de Amerikaanse marinier-fotograaf J. R. O'Donnell, die hij onlangs per toeval tegenkwam en die hem diep raakte. De foto uit 1945 toont een kind van 10 jaar oud die zijn overleden broertje overdraagt aan de autoriteiten om gecremeerd te worden, na het vallen van de atoombom op Nagasaki. Het kind neemt een martiale houding aan, maar zijn stukgebeten en

bebloede lippen onthullen zijn verdriet. Aan de achterkant van de kaart schreef de paus "...de vrucht van de oorlog". De kaart werd begint deze maand gepubliceerd door de Vaticaanse krant Osservatore Romano.

Bron: Katholiek Nieuwsblad

Werelddag Migrant en Vluchteling

Paus Franciscus verschuift de datum van de Werelddag van de Migrant en de Vluchteling van de tweede zondag van januari naar de tweede zondag van september. Dat heeft hij zondag, op de 104de editie van de werelddag, aangekondigd na het Angelusgebed op het Sint-Pietersplein, in aanwezigheid van een 2.000-tal migranten en vluchtelingen uit de Filipijnen, meer dan 1.200 Oekraïners, een 800-tal Roemenen en een 650-tal Indiërs, maar ook nog groepen uit Libanon, Syrië, Madagaskar, Sri Lanka, Kaap Verdië en China. Volgens de paus gebeurt de verschuiving omwille van pastorale redenen. Dat betekent dat de volgende editie zal plaatsvinden op 8 september 2019.

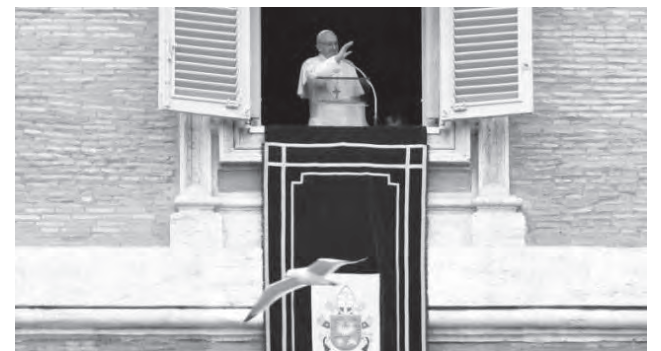
In zijn homilie erkende de paus dat het groeiende aantal migranten en vluchtelingen vandaag vaak angst opwekt in de gastlanden. Die angsten zijn vanuit menselijk oogpunt heel goed begrijpbaar. Twijfel en angst zijn geen zonde. Maar het is wel

Kardinaal Parolin blikt vooruit op 2018

Kardinaal Pietro Parolin, de staatssecretaris van de Heilige Stoel, stelt in een terugblik op 2017 vast dat paus Franciscus bij in zijn hervorming van de Romeinse curie opmerkelijke stappen voorwaarts heeft gezet. Die hervorming is niet zozeer gericht op afspraken, decreten en structurele verschuivingen. Ze streeft er vooral naar dat het Vaticaanse bestuursapparaat een extra instrument is van paus Franciscus voor de verkondiging het Goede Nieuws, vanuit een nieuwe houding. De curie moet echt een hulp van de paus zijn om het Evangelie te verkondigen en om de wereld van vandaag te evangeliseren. Staatssecretaris Parolin zegt ook dat de paus en het Vaticaan in 2018 vooral de nadruk willen leggen op de jeugd, in het vooruitzicht van de bisschoppensynode over jongeren, geloof en roeping van oktober. Daar zal aandacht zijn voor de verwachtingen, de uitdagingen en de hoop van deze jongeren vandaag, maar ook voor hun zwakheden en angsten. De staatssecretaris pleit voor een innovatieve benadering om een nieuwe verbinding tussen de Kerk en de jongeren, vanuit verantwoordelijkheid en zonder paternalisme, tot stand te brengen. Hij roept jongeren op zelf na te denken over wat zij de Kerk kunnen bieden. Daarbij verwijst hij naar de historische uitspraak van de Amerikaanse president John Kennedy, die in 1961 aan zijn landgenoten vroeg: "Vraag je niet af wat het land voor jou kan doen, maar vraag jezelf af wat jij voor je land kan en moet doen."

Bron: Kerkenet

een zonde als zij onze keuzes gaan bepalen, ons respect en onze vrijgevigheid in gevaar brengen en de voedingsbodem gaan vormen voor vijandigheid en afwijzing. Tegelijk vroeg hij aan de migranten en vluchtelingen zelf om de wetten, de taal en cultuur en de tradities van de landen waar zij te gast zijn te leren kennen en te respecteren.

Bron: Kerkenet

Aartsbisschop Panama nodigt Europese jongeren uit

Aartsbisschop Jose Domingo Ulloa Mendieta van Panama Stad nodigt de jongeren uit de hele wereld uit om van 22 tot 27 januari 2019 de Wereldjongerendagen (WJD) bij te wonen in zijn stad. Hij rekent op een half miljoen jonge bezoekers uit de hele wereld voor het evenement, ook al valt dat dit keer buiten de traditionele periode van de zomervakantie. Wij rekenen erop dat vele jongeren deze ontmoeting met paus Franciscus willen bijwonen. Panama is een klein land, met een groot hart, stelt aartsbisschop Ulloa Mendieta de jongeren tijdens zijn korte bezoek aan Europa gerust. Bovendien stelt dit evenement de jongeren in staat om de realiteit van het land te leren kennen en om er persoonlijk de solidariteit te ervaren. Als belangrijke aandachtspunten tijdens het evenement verwijst hij vooral naar de zorg voor de schepping, de levensomstandigheden van jongeren en de roeping van de jeugd voor de toekomst van de wereld.

Bron: Kerknet

Nieuwe app 'Mijn Bijbel' gelanceerd

Het Nederlandse Bijbelgenootschap (NBG) heeft afgelopen week een nieuwe app gelanceerd: Mijn Bijbel. In de app kun je standaard de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) en de Bijbel in Gewone Taal lezen. Na het aanmaken van een gratis account kun je zes andere vertalingen lezen. De volgende vertalingen zijn in de app beschikbaar: Nieuwe Bijbelvertaling, Bijbel in Gewone Taal, Groot Nieuws Bijbel, NBG-vertaling 1951, Statenvertaling, Fryske Bibel (in Friese vertaling).

Bron: Kerknet

Hoop voor bewoners Amazonewoud

Historische ontmoeting

Paus Franciscus had altijd al speciale aandacht en genegenheid voor de Amazone en haar bewoners, vooral dan voor de inheemse volkeren, zegt Hector Sueyo Yumbuyo, de leider van het autochtone Harakbut-volk van Madre de Dio. Volgens het reisprogramma ontmoet paus Franciscus tijdens zijn reis naar Chili en Peru twee keer leiders van de inheemse bevolking, met als blikvanger de bijeenkomst met vertegenwoordigers van inheemse stammen in Puerto Maldonado (Peru). Hector Sueyo Yumbuyo heeft het over een historische ontmoeting: Dit maakt duidelijk dat de inheemse bevolking door de hoogste autoriteit van de katholieke Kerk worden gesteund om te overleven en om de problemen, zoals de wildkap van bossen, de illegale mijnbouw en de sociaal-economische- en milieuproblemen die daarvan het gevolg zijn, het hoofd te bieden.

Overheid aansporen

Julio Cusurichi Palacios, de voorzitter van de Federatie van Autochtonen van Madre de Dios, sluit zich hierbij aan. Hij vestigt de aandacht op het gebrek aan juridische zekerheid voor de geïsoleerde bevolkingsgroepen en de beschermde natuurgebieden in het Amazonewoud, zoals duidelijk wordt met de wegenprojecten van het Congres in Peru die door de inheemse gebieden

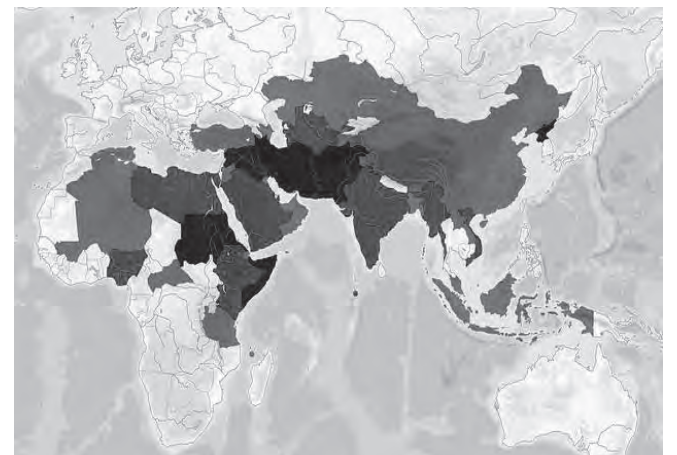
gaan.

Inheemse bevolkingsgroepen leveren een belangrijke bijdrage tot het bosbehoud en het verminderen van belangrijke milieuproblemen. Maar ondanks deze bijdrage worden onze gemeenschappen nauwelijks erkend en bereikt de hulp hen niet. Het pausbezoek zal de eenheid onder de inheemse bevolking versterken en het biedt Peru de gelegenheid om problemen van de inheemse bevolking van de Amazone aan te pakken. Het kan de overheid aansporen om hun culturele erfgoed te erkennen en om dit voor toekomstige generaties te beschermen.

Bron: Kerknet

Open Doers publiceert lijst geloofsvervolgung

De hulporganisatie Open Doers heeft haar zwarte lijst met de landen die zich wereldwijd schuldig maken aan geloofsvervolgung gepubliceerd. De organisatie schat dat er momenteel 215 miljoen burgers omwille van hun geloof worden vervolgd. Noord-Korea prijkt nog steeds op kop van de

ranglijst.

In dat land worden 70.000 christenen vastgehouden in gevangenkampen en moeten 300.000 christenen hun geloof in het geheim beleven. Afghanistan en Somalië staan op de tweede en derde plaats. Daarna volgen Sudan, Pakistan, Eritrea, Libië, Irak, Jemen en Iran. Door de dramatische groei van het geweld tegen christenen schuift India op van de 15de naar de 11de plaats. Op de 12de plaats staat Saudi-Arabië, gevolgd door de Malediven. De toenemende radicalisatie van moslims en de groei van islamistische bewegingen in Azië en Afrika dragen volgens Open Doers bij tot een groeiende vervolging van christenen en andere religieuze minderheden. Dat wordt versterkt door het conflict binnen de islam tussen soennieten en sjiieten. In Azië is er een sterke groei van nationalistische bewegingen in hindoeïstische en boeddhistische landen. Christelijke bekeerlingen staan constant onder druk in veel boeddhistische, hindoeïstische en islamitische landen.

Bron: Kerknet

GEBED

Machtige Vader en Heer, U die voortdurend onze gebeden hoort en beantwoordt, werk diep in mijn hart en haal de grootsheid tevoorschijn die daar lag te sluimeren onder de duisternis van een opgebrande geest. Amen.

Luistert u van ma. 1/ m vr. om 10.00u naar het kerknieuws op Radio Immanuël 95.9 fm.

...the station that touches your heart!

DOORDENKERTJE

"Er is niets mis met verandering, zolang het in de goede richting is."

parochieberichten

KATHEDRALE BASILIEK HH. PETRUS & PAULUS
Plebaan: E. Kross Henck-Arronstr. 14, t. 472521
e-mail: secretariaatpetrusenpaulus@gmail.com
maandag-vrijdag: H. Mis om 6.30u en 12.00u
Sacrament van de Biecht: zaterdag 11.00-12.00u.

za 20 11.00u: Sacrament van de Biecht
 19.00u: Eucharistieviering
 zo 21 10.00u: Plechtige Eucharistieviering tgv Afsluiting
 161 jaar Zrs Franciscanessen van Roosendaal/Mariadal in
 Suriname, tevens afscheid van Zr. Egno Monk. Na de dienst
 afscheidsreceptie.
 do 25 19.00u: Petrus Donderslof
 za 27 11.00u: Sacrament van de Biecht
 19.00u: Eucharistieviering
 zo 28 08.00u: Doopdienst
 10.00u: Hoogmis
 ma 29 19.00u: Requiemmis

Mededelingen

- Zondag na de Hoogmis fundraising in het paviljoen.
- Elke dinsdag om 10.30u: Noveengebed OLV van
 Altijddurende Bijstand in de Mariakapel van de Kathedraal.
- Maakt u contact met ons Secretariaat indien u een
 orgelpijp van het Maarschalkerweerd pijporgel wenst te
 adopteren om zodoende uw dierbare geliefde te gedenken
 en het orgel weer te laten klinken in onze Kathedrale
 Basiliek.

HEILIG HART
Hofstede Crull'laan 22a, tel. 473173

za 20 17.30u: H. Mis
 wo 24 17.30u: Marialof
 za 27 17.30u: H. Mis

PARAMARIBO NOORD - H. DRIEKONINGEN

Verl. Mahonieln 27, t. 473570

Pastoor: Jan Verboogen, p_verboogen@email.com

Kapelaan: Kumar Irudayasamy,

kumar.irudayasamy@rkparnoord.org

www.facebook.com/rkparochienoord – www.rkparnoord.org
Spreekuur: dagelijks 08.30–10.00u (m.u.v. dinsdag & zondag)

breviergebed dagelijks om 7.00u (m.u.v. dinsdag & zondag).

Bejaardensoos: elke donderdag om 16.30u

za 20 18.00u: H. Mis vooravond derde zondag door het
 jaar
 zo 21 08.00u: H. Mis derde zondag door het jaar
 ma 22 18.00u: H. Mis H. Vincentius, diaken en martelaar
 wo 24 18.00u: H. Mis H. Franciscus van Sales
 vr 26 18.00u: H. Mis HH. Timoteüs en Titus
 19.00u: Huwelijksinzegening Kurt Koole en Chudney
 Kromokario
 za 27 18.00u: H. Mis vooravond vierde zondag door het
 jaar met kindernevendienst
 zo 28 08.00u: H. Mis vierde zondag door het jaar met
 kindernevendienst

Mededelingen op Noord

- Van 18 tot 25 januari internationale gebedsweek voor
 de eenheid van de christelijke Kerken - thema: 'Uw hand,
 Heer, ontzagwekkend in kracht' (Ex. 15, 6).
- Kalenders 'De Bonte Vlinder' zijn nog te koop achter in de
 kerken.
- Parochiefolders kunnen worden meegenomen. Dank
 voor een gift ter ondersteuning!
- Donderdag 25 januari om 19.00 uur vergadering van de
 catecheten.
- Nieuwe misdienaars kunnen zich aanmelden.
 Voorwaarde is wel, dat je de eerste communie hebt
 gedaan. Bij voldoende deelname starten we een nieuwe
 opleiding. Haast je dus!

ST. AUGUSTINUS - Blauwgrond

Louis Goveiastr. 4. Contact: mw K. Ramsaran, t. 454253

zo 21 08.00u: H. Mis derde zondag door het jaar
 zo 28 08.00u: Woord - Comm. Dienst vierde zondag
 door het jaar met kindernevendienst

ST. JOZEF - Geyersvlijt

Kaikoiesi. 11. Contact: mw I. Hoft, t. 456411

zo 21 09.00u: Woord - Comm. Dienst derde zondag door
 het jaar
 zo 28 09.00u: H. Mis vierde zondag door het jaar met
 kindernevendienst

ST. ROSA - Prinsenstr. 10, t. 473196 / 8780826

Secretariaat: maandag t/m vrijdag van 08.00-13.00u

Pastor: R. Ebonyi | e-mail: st.rosaparochie@gmail.com

Spreekuur: 1e en 3e ma, 17.00-18.00u in de St-Bonifacius
en dinsdagochtend 09.00-10.00u. in de St-Rosa

zo 21 10.00u: H. Mis
 11.45u: English Mass

zo 28 10.00u: H. Mis
 11.45u: English Mass

Elke maandag en woensdag: 17.00-18.00u: Kniplessen door
 Mw. M. Kassels.

Elke vrijdag: 16.00-18.00u. Padvinderij -welpen en
 kabouters

Elke 1e zaterdag van de maand Maria Devotie om 11.00u.

MARY GUIDE OF THE WANDERER
c/o St. Rosakerk - Prinsenstr. 10, t. 473196 / 8780826
Pastor: R. Ebonyi

Every Sunday: 11.45u: Holy Mass

ST. BONIFACIUS - Pastor: R. Ebonyi

J. A. Pengelstr. 115, t. 473482 / 8780826

Secr. (St.-Rosa): ma-di-do-vr 08.00-13.00u; spreekuur (vlgn
afpraak): 1e + 3e ma van 17.00–18.00u in de St.-Bonifacius

za 20 19.00u: H. Mis
 zo 21 08.00u: Woco

za 27 19.00u: H. Mis

zo 28 08.00u: H. Mis

Padvinders: elke zaterdag: 16.00u-18.30u: Clubactiviteiten.

Muzieklessen elke zondag, dinsdag en woensdag:

17.30u-20.00u. Gidsen: elke zaterdag: 16.00u-18.30u:

Clubactiviteiten. Misdienaars: elke zondag: van 10.00

- 12.00u: Blokfluit Combo oefening. Maria Legioen: elke

maandag: 17.00u. Charismatische gebedsbijeenkomst: elke

donderdag: 18.00u.

PASTORAAL GEBIED PARAMARIBO ZUID-OOST

O.L.V. FATIMA – H. FAMILIE – BARM. SAMARITAAN

O.L. VROUW VAN FATIMA

Calcuttastr. 78A, t. 402103. Kantoor: vrijdag 17.00-18.00u
Diaken A. Waterberg, t. 7179460, sonnywaterberg@gmail.com

zo 21 08.00u: Eucharistieviering
 ma 22 19.00u: Nazorg bijeenkomst op afspraak

di 23 18.00u: Biddende moeders

18.30u: Gebedsgroep/Bijbelstudie

wo 24 18.30u: Begi Kerki

HEILIGE FAMILIE - Zorg en Hoop

Margrietstr. 4, t. 497253. E-mail: hfamilieparochie@gmail.com

Kantoor: ma t/m za 08.00-12.00u (niet op dinsdag)

Spreekuren pastoor: wo 16.00-18.00u

za 20 10.00u: Eucharistieviering Huize Ashiana
 zo 21 08.00u: Eucharistieviering

18.30u: Rozenkransgebed |19.00u

Eucharistieviering

wo 24 18.30u: Rozenkransgebed |19.00u

Eucharistieviering

- Elke maandagavond om 18.00u Volwassengebedsgroep
 van de KCV.
- Kindergebedsgroep: zaterdag van 16.30-18.30u o.l.v. mw
 Maya Sleur mob. 850-0790. Locatie: Paschalisschool
- Catholic Men's Ministry:

-Persoonlijk Gebed en Coaching voor broeders die daar
 behoefte aan hebben op elke 1e vrijdagmiddag van de
 maand , alleen volgens afspraak bij broeder Eddy op 881-
 5888.

-HF Men's Fellowship ontmoetingen, elke 3e vrijdagavond
 van de maand. Inloop 18.30u . We starten om 19.00u tot
 20.30u in de parochiezaal.

BARMHARTIGE SAMARITAAN Adres Floralaan no 51

Pastoor: pater lyke Ugwu: Tel: 531753/ 426040/8673057

Kantoor: ma t/m vr 10.00-12.00u; ma & do 17.00-18.00u

FB: www.Facebook.com/Barmhartige Samaritaan Parochie

zo 21 08.00u: Eucharistieviering
 ma 22 17.00u: Spreekuur

17.00u: PK EHC

18.00u: PK Volwassenencatechese

18.00u: Bidgroep vd Charismatische Vernieuwing

wo 24 17.00u: PK Vormsel

do 25 17.00u: Spreekuur

18.00u: Rozenkransgebed

18.30u: H. Mis

- Elke 1e zondag van de maand Jongerendienst om 18.00u
- Elke zaterdag biechtdienst (behalve op de 3e zaterdag)

om 11.00u

PASTORAAL GEBIED PARAMARIBO WEST

ST ALFONSUS - ZACHEUS - ST CLEMENS - MAJELLA

Pastoor Jan Geerits, 8944206;

E-mail: jan.geerits@gmail.com

ST. ALFONSUS

Verlengde Keizerstr. 65, t. 473379

zo 21 07.30u: Rozenkransgebed
 08.00u: Eucharistieviering

wo 24 08.00u: Schooldienst

- Elke zondag om 08.00 uur eucharistieviering en maandag,
 dinsdag, woensdag en vrijdag om 07.00 uur.
- Spreekuur Pater Jan: Afstemmen met het secretariaat.
- Appartementen in De Mantel beschikbaar.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met De Mantel
 op telefoonno. 426588.

- Elke maandag om 18.30 uur gebedsdienst van KCV in
 de sacristie. U bent allen van harte welkom, ook voor
 persoonlijk gebed.

- Kinderen van 8 t/m 14 jaar, die van zingen houden,
 kunnen zich opgeven voor het kinderkoor bij zr. Angela of
 zr. Jolanda.

ZACHEUS, Columbiast. 3–5, Benie's Park

Contact: mw A. de Gama, t. 440247; mw M. Dap, t. 432491

Elke vrijdag 18.00u.: Jeugdclub vanaf 12 jaar

Elke zaterdag 16.00–18.00u: Padvinders: welpen en
 verkenners.

ST CLEMENS, Koreastr. 55.

Secr. open: Ma,Di en Vr 10:00-12:00 | Wo 18:00-19:00

Secr.: 533495 / 8845219 | BB PIN:797FC2C7 | WhatsApp

FB: www.facebook.com/stclemensparochie

E-mail: stclemensparochie@gmail.com

Diensten: elke zondagmorgen 10:00u v.m.

Elke zondagmorgen rozenkransgebed om 9:30u vm.

Powerclub iedere vrijdag 18.00u-19.30u. Alle jongeren zijn
 uitgenodigd.

U kunt terecht op het secretariaat op ma., di. en vr. 10:00-
 12:00u en op wo. 18:00-19:00u: voor doop- inschrijvingen,
 intenties, zaalhuur en nog veel meer. INTENTIES TOT

UITERLIJK VRIJDAG 11:00 UUR!

Doop inschrijvingen uitsluitend na een gesprek van de
 ouders met de pater.

De parochie heeft een zangkoor en is op zoek naar nieuwe
 leden, zowel mannen als vrouwen. Aanmeldingen op
 zaterdagmiddag 17.30u.

Bijdrage voor de Voorschool kan op het secretariaat van
 de St. Clemensparochie, of door storting bij de DSBbank op
 het nr:109.86.40 tnv RK Bisdom St. Clemensparochie OVV

Pin Pin.

Majella: Iedere zaterdagavond om 17:30 uur

Eucharistieviering

PASTORAAL GEBIED PARAMARIBO-ZUID

Pastoor: R. Croon, Livorno - Beekhuizenweg 77

MARIA KONINGIN V.D. WERELD - Franklinwg 2, t. 485029

Contact: Dk. Guillaume of Zr. Vivian Karsters, t. 8867542; Br.

R. Auguste, t. 8735811. Secretariaat open: ma–wo–vr–za van

10.00-16.30u op secretariaat of thuis (afspraak vooraf)

Elke donderdagavond om 19.00u: Noveen OLV van
 Altijddurende Bijstand

Elke zaterdag: H. Mis om 19.00uur

Elke zondagmorgen H. Mis om 08.00uur,m.u.v. de 4e
 zondag.

Elke 4de zondag Sranantongo Woco viering om 08.00uur
 Elke 2de zondagmorgen Doopviering om 10.00uur.

ST. FRANCISCUS - Livorno

Contacten: Zr. Temaka, t. 485456/ 8764828

Elke zondagmorgen H. Mis om 08.00uur
ALLERHEILIGSTE VERLOSSER – Domburg

Contact: Zr. W. Sadi. - 370319; Br. A. Fung A Loi. - 370607

Elke zondag: H. Mis om 10.00u.

Elke vrijdag: Noveen van OLV van Altijddurende Bijstand:
 18:30u.

Elke woensdag: Bijbelstudie: 19.00u.

KERKGEMEENSCHAP AARTSENGEL MICHAEL - Houttuin

Contact: mw I. Zarks, t. 372066 / 8640412

Elke 3e zondag H. Mis 10.00 uur
KERKGEMEENSCHAP HANNA'S LUST

Contact: Dk. Combo tel. 482296; Dk. Freddy tel. 858094/581000

Elke 1ste zondag H. Mis om 10.00u.
 Op de overige zondagen Woco vieringen om 10.00uur

KERKGEMEENSCHAP SUNNY POINT

Contact: Zr. I. Kastiel, t. 8609156; Dk. L. Alantee, t. 8663031

Elke 4de zondag H. Mis 10.00 uur
 Op de overige zondagen Woco vieringen om 10.00uur

KERKGEMEENSCHAP PETRUS DONDEERS - Pontbuiten

Cont.: mw J. Graves, t. 484562; mw M. v.d. Bosch, t. 8869848

Elke 2e en 4e zaterdag H. Mis 18.00 uur
PASTORAAL GEBIED PARA-WANICA - HEILIGE

BERNADETTE, Indira Gandhiweg BR 870A, Bernharddorp

Contact: mw. Judith Joekawarie-Tilborg, t. 8553156; hr. Melvin

Mackintosh, t. 8506974 | E-mail: melvin_mackintosh@hotmail.

com | FB: heiligebernadettekerk

Elke vrijdag: Woco: 19:00u (behalve op de vrijdag vooraf
 aan de derde zondag van de maand)

Elke derde zondag van de maand: Woco: 09:00u (daarna
 jeugdclub tot 12:00 u)

OLV TEN HEMELOPNEMING - Witsanti

Katechisten: R. Lasoe en F. Tawjoeran

Contact: mw. T. Warsodikromo, t. 7109181/8155397 (whatsapp);

S. Poeketie, t. 8929036 | E-mail: wtruus98@gmail.com

Elke zondag: Woco: 09:00u

PK lessen: zondag 10.30 – 12.00u.

REGINA PACIS - La Vigilantia

Contact: mw. Schet, t. 323321; hr. Marius Weewee, t. 8141918

Elke zondag: Woco: 09.00u.

Reacties van de bedevaart van 14 januari 2018

Door Stichting Devotie Petrus Donders

Twee gezinnen: “We komen voor het eerst op bedevaart naar Batavia. Het heeft onze verwachtingen overtroffen: de serene sfeer, de plaats, de staties, de kruisweg, de misviering, de overwegingen. Het heeft ons goed gedaan; we komen terug.”

Een oma: “Broeder, met het brengen van deze kleindochter heb ik nu al mijn kinderen en kleinkinderen een keer zelf gebracht naar Batavia. Het is heel mooi geworden!” (Onze hulde aan deze oma.)

Een lid van een werkgroep uit een parochie: “Het is voor mij een intense en goede beleving geweest. Ik moet dit vertellen aan mijn collega’s

in de werkgroep en van de vernieuwing, en hen motiveren om als groep naar Batavia te komen.”

“De plaats is erg veranderd. Vroeger waren er houten staties. Het is nu erg mooi geworden.”

Een jongeling: “Ik kom voor het eerst. Het is een goede en mooie belevenis geweest. Ik kom terug.”

“Ik voelde trillingen tijdens de kruisweg en tijdens de viering in de kerk; in de kerk heb ik mijn schoenen uitgetrokken toen pater het had over de heilige grond en het brandende braambos. Ik heb verder zonder schoenen gelopen.” (Ook enkele andere deelnemers hebben verder zonder schoeisel gelopen.)

“Ik heb veel te danken aan Zalige Petrus Donders.”

vervolgd van pagina C3

ST ANDREAS PAROCHIE (Billiton)-Onverdacht 13e straat
Contactpersoon: Hilda Grootfaam–Bangil t. 8780567, Joyce Soares t. 8215126

Elke 1e, 2e en 3e zondag: Woco om 09.00u.
Elke vierde zaterdag van de maand: Eucharistieviering om 18.00u.

O.L. VROUWE VAN GOEDE RAAD
Welgedacht-A / Indira Ghandiweg
Pastor: Jan Geerits – Robertolaan 17, t. 8944206
Cont. pers.: mw A. Graanoogst, t. 367480/8590593

za 20 19.00u: Eucharistieviering 3e zondag door het jaar (p. Fransiskus)
ma 22 16.30u: Catechese (leidsters) EHC en H. Vormsel
di 23 17.00u: Catechese voor volwassenen
wo 24 16.00u: Spreekuur p. Fransiskus (tot 18.00u)
18.30u: Oecumenische dienst Libanonkerk (Week van gebed voor de eenheid)
do 25 10.00u: Spreekuur p. Jan (als er vooraf afspraken werden gemaakt)
vr 26 10.00u: Soos
zo 28 08.00u: Eucharistieviering 4e zondag door het jaar (p. Jan)

ST. JOZEF - Copieweg , t. 352195
Contactpersoon Thomas Hardjodikromo tel. 8553367-366205

za 20 18.30u: Woco
za 27 18.30u: Eucharistieviering

Mededeling:
Elke vrijdag kinderclub van 16.30 – 17.30u.
Elke woensdag gebedshart om 18.30u.

ST. ANTONIUS - Lelydorp
Pastoor: Jan Geerits, t. 8944206
Contact: hr A. Troon, t. 366932 / 8883665

zo 21 08.00u: Eucharistieviering
di 23 18.30u: Gebedsdienst
wo 24 16.30u: PK – H. Vormsel (leidster)
17.30u: Volwassenencatechese
do 25 16.30u: PK – H. Vormsel
17.30u: Spreekuur | 18.30u: Eucharistieviering
19.15u: Volwassenencatechese
vr 26 16.30u: PK-EHC (leidster)
za 27 19.00u: Eucharistieviering

HEILIGE ISIDORUS - Reeberg
Pastoor: Jan Geerits, Robertolaan 17, t. 8944206
Contact: mw A. Bardan tel. 8838129

Vóór iedere zondagdienst (welke dienst dan ook) is er van 9 uur tot 10 uur catecheseles voor de communicantjes. Iedere kerkdienst begint om 10 uur.
Elke zondag: 10.00u: Kerkdienst

ST. THADDEUS - Groningen
Pastoor: mgr W. de Bekker, t. 327130
Spreekuren: elke zaterdag van 17:00-18:00u
Contactpersoon: zr Ilse Goedhoop, t. 8675152

zo 21 08.00u: Woco
za 27 17.00u: Spreekuur en gelegenheid tot biecht.
zo 28 08.00u: H. Mis

MARIA ONBEVLEKTE ONTVANGENIS
Mary’s Hope - Coronie, t. 235144
Contact: mw Lygia Vriesde, t. 0235363 / 08608144

zo 21 08.00u: Woco
di 23 19.00u: Rozenkransgebed
wo 24 17.00u: Charismatische bijeenkomst

ST. JOZEFPAROCHIE - Nieuw Nickerie
Maynardstr. 35. Pastor: R. Wong Loi Sing, t. 231402/f. 210256
Contact: mw J. Ho A Sjoe, t. 8889014

za 20 18.30u: Rozenkransgebed | 19.00u: H. Mis zondag 3 door het jaar B
zo 21 08.00u: Rozenkransgebed | 08.30u: H. Mis
ma 22 17.00u: Volwassenencatechese
19.00u: H. Mis
di 23 16.00u: Senioren
16.30u: Parochiecatechese
wo 24 19.00u: H. Mis
do 25 Geen dienst
vr 26 07.00u: H. Mis.
16.00u: Hazard: verkondiging

Mededeling:
Bedevaart naar Batavia: zaterdag 17 januari.
1. Vertrek: 06.30u. vanuit de parochiezaal.
2. Vervoer: Boot SRD 50,00 per persoon.
3. Vervoer: Bus SRD 50,00 per persoon
4. Voor eigen consumptie zorgen.
Contactpersonen: Zr Jolanda Ho-Asjoe: 0232318/ 8889014
Zr Angèle Lieveeld: 0231185/ 8578300

HEILIGE GEEST - Waldeck
Contact: hr W. Sewaram, t. 232005

zo 21 09.30u: Rozenkransgebed
10.00u: H. Mis Zondag 3 door het jaar B

HEILIGE DON BOSCO - Wageningen
Contact: mw I van Windt - Sproest, cel. 8874537 / tel. 233090
Bankrelatie: DSB 80.13.365 t.n.v. R.K. Pastorie Wageningen

zo 21 17.30u: Rozenkransgebed|18.00u: H. Mis Zondag 3 door het jaar B
ma 22 16.00u: P.K Jaar I
wo 24 16.30u: P.K. Jaar II
do 25 16.30u: P.K. Jaar III
17.00u: Volwassenencatechese

JOHANNES DE DOPER - Mariënburg Cont: M. Pobosie, t. 8665849; N. Pavion, t. 455271 / 8516137 Rabil, t. 8894399

zo 21 09.00u: Woco
H. SALVATOR – Canawapibo
Contact: mw E. Sonfies, t. 8838202

Elke 2e en 4e zondag van de maand: eucharistieviering/ woco om 08:30u

PASTORAAL GEBIED MAROWIJNE – COTTICA
Contact: Moengo e.o. br P. Lonwijk, t. 8871710
Albina e.o. zr Luciana 0342021; pastorie 0341351
Pastoor: D. Weewee. Elke zondag: woord- en gebedsdiensten die allen om 9.00u v.m. beginnen tenzij anders vermeld.

1e zondag: H. Mis 09.00 te Moengo en 16.00u Patamakka
2e zondag: H. Mis 09.00 te Albina en 17.00u Alfonsdorp
3e zaterdag: H. Mis te Oviaolo 19.00u.
3e zondag: H Mis 9.00 Abadukondre 18.00u te Moengotapu
4e zaterdag: Bezinning en uitstelling Allerheiligste. Stille aanbidding St Theresia 09.00u. Des vrijdags: ‘voorbereiding op de Zondagsdienst’ 18.30u. Elke dinsdag:Charismatische Volwassenen gebedsbijeenkomst te Moengo. Elke donderdag: Jongeren gebedsbijeenkomst Moengo en Oviaolo.

PASTORAAL GEBIED ZUID-SURINAME
Pastoor: K. Vigelandzoon (br Alex), t. 8283648/874 5334
Residentie: Nyun Lombe. E-mail: vigelalex@gmail.com
Elke zondag: woord- en gebedsdiensten om 9.00u v.m.

1e zondag 09.00u: H. Mis Powakka St. Wilhelmus
17.00u: H. Mis Cassipora

vervolgd van pagina A4

Wel heel toevallig!

Dus, we hadden afgesproken, we zouden van Batavia iets eerder vertrekken om op tijd te zijn voor de viering in de basiliek. Tegen kwart voor drie werd dus het teken gegeven dat wij naar de boot moesten gaan om terug te varen naar Boskamp, nu met het getij mee! Wat ik nu schrijf kan bevestigd worden door alle pelgrims die met mij op Batavia waren. Om tien voor drie werd er gewezen naar de Coppenamerivier, want in de verte kwam er een windhoos met veel regen recht op ons af. Je zag duidelijk de ‘sporen’ op het water van de Coppename. Plotseling een windvlaag die dorre takken van de bomen deed vallen, de petflessen van tafel blies, waardoor iedereen zich moest terugtrekken in het pelgrimshuis om niet nat te worden.

Toeval

Tien minuten bleven we daar totdat Gerard om drie uur de klok luidde. Het was precies het uur van sterven van Pater Donders, 131 jaar geleden, hetgeen hij toen een paar dagen daarvoor had aangekondigd: “Heb een weinig geduld met mij. Vrijdag a.s. om drie uur ga ik sterven.” En zo gebeurde het. Pater Donders vond het niet leuk dat al die pelgrims die afgelopen zondag op zijn sterfdag op Batavia waren dat historisch moment niet even wilden herdenken. Was dat nu TOEVAL dat die sibibusi neerdaalde op Batavia om 10 voor 3? De plaats stond na 10 minuten blank van de regen. Gelukkig zakte het water vlug weg, maar het zette ons aan het denken. We waren allemaal stil. Die bescheiden, eenvoudige, kleine Pater Donders heeft ons toch maar even aan het ‘denken’ gezet! Men zegt: TOEVAL bestaat niet. Ik heb wel eens ervaren dat bepaalde dingen toch heel erg toevallig zijn. Laten we het zo stellen: TOEVAL is het WOORD dat God gebruikt, als Hij onbekend wil blijven.

M. Noordermeer O.M.I.

2e zaterdag 17.00u: H. Mis Dre Pada
2e zondag 09.00u: H. Mis H. Eugene de Mazenod, Brownsweg
3e zaterdag 17.00u: H. Mis Redi Doti
3e zondag 09.00u: H. Mis Klein Powakka
4e zaterdag 09.00u: Misdienaren oefening
4e zondag 09.00u: H. Mis Njun Lombe St. Gerardus Majella

5e zaterdag 19.00u: H. Mis Welgedacht A
5e zondag 09.00u: H. Mis Kapel Barmhartigheid (Awaradam Abra Broki)
Elke woensdag 19.00u: Thema diensten en elke zondag 19.00u Charism.Bidstond Brownsweg
Elke donderdag 19.00u: Charism. Bidstond Njun Lombe
KATHOLIEKE CHARISMATISCHE VERNIEUWING
Kapel ‘Godelijke Barmhartigheid’ - Dienstencentrum
Awaradam 15. Secretariaat: di & do 9-12u. t. 404975

- 1e vr.18.00–20.00u Eucharistieviering met Sacramentsaanbidding
- 1e za. 09.00–11.00u Rozenkransgebed
- 3e wo.10.00–13.00u Sacramentsaanbidding
- Des zaterdags: Gebed en counseling op afspraak. Zr. A. Koorndijk, t. 404882

Wekelijks: gebedsgroepen in de diverse parochies
KAPEL SINT VINCENTIUS ZIEKENHUIS
Koninginnestraat 4; Contact: mw Mary Boëtius, tel. 451718

Elke tweede en laatste zondag van de maand: Woord- en communieviering om 09.00u.

ONZE LIEVE VROUW VAN NAZARETH
Braziliaanse gemeenschap - Jozef-Israëlstraat 86
Pastoor: Augustus Oliveira
t. 550459/8628042; e-mail: Fraugustus@hotmail.com
Secretariaat: di & do 15.00-19.00u

Dinsdag 19.30u- Noveen van O.L.V Altijdurende Bijstand
Donderdag 19.30u - Aanbidding Allerheiligste Sacrament
Zaterdag:16.00 – 18.00u - Catechese en Jongerengroep
Zondag : 09.00u - Eucharistieviering (Port.)